

Nota
Wondelgem (Gent) - Vrouwenstraat

Jordi Bruggeman

Bornem
2023

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bv

Erkend archeoloog: All-Archeo bv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Auteur: Jordi Bruggeman

Identificatie van de archeologienota waarvan akte genomen is, die het uitgestelde vooronderzoek als maatregel bevatte: 23354

All-Archeo bv
Woestijnstraat 45
2880 BORNEM

Wettelijk depot nummer
D/2023/12.807/232

© All-Archeo bv

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten proefsleuvenonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.1	Archeologische voorkennis	6
2.2	Onderzoeksopdracht	7
2.2.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	7
2.2.2	Beschrijving geplande werken.....	7
2.2.3	Werkwijze en strategie.....	14
2.3	Assessmentrapport	20
2.3.1	Methoden, technieken en criteria bij het assessment.....	20
2.3.2	Assessment van de vondsten	20
2.3.3	Assessment van stalen	21
2.3.4	Conservatie assessment	21
2.3.5	Assessment van de landschappelijke ligging.....	21
2.3.6	Assessment van sporen	27
2.3.7	Assessment van het onderzochte gebied.....	43
2.3.8	Interpretatie, beschrijving van de potentiële kennis, waardering en afweging noodzaak verder onderzoek	44
3	Samenvatting.....	46
4	Bibliografie	47
4.1	Publicaties	47
4.2	Websites.....	47
5	Bijlagen	48
5.1	Archeologische periodes	48
5.2	Plannenlijst	48
5.3	Fotolijst.....	48
5.4	Tekeningenlijst	49
5.5	Dagrapporten	49
5.5.1	Dagrapporten proefsleuvenonderzoek: projectcode 2023I221.....	49
5.6	Vondstenlijst.....	51
5.7	Sporenlijst.....	51

1 Inleiding

De nota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,¹ zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.²

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

¹ <https://geo.onroenderfgoed.be>

² <https://geo.onroenderfgoed.be>

2 Verslag resultaten proefsleuvenonderzoek

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2023I221

Erkend archeoloog: All-Archeo bv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Betrokken actoren en specialisten met vermelding van hun rol of functie: Jordi Bruggeman (veldwerkleider), Kasper Dupré (assistent-archeoloog)/Jef Kennis (assistent-archeoloog)

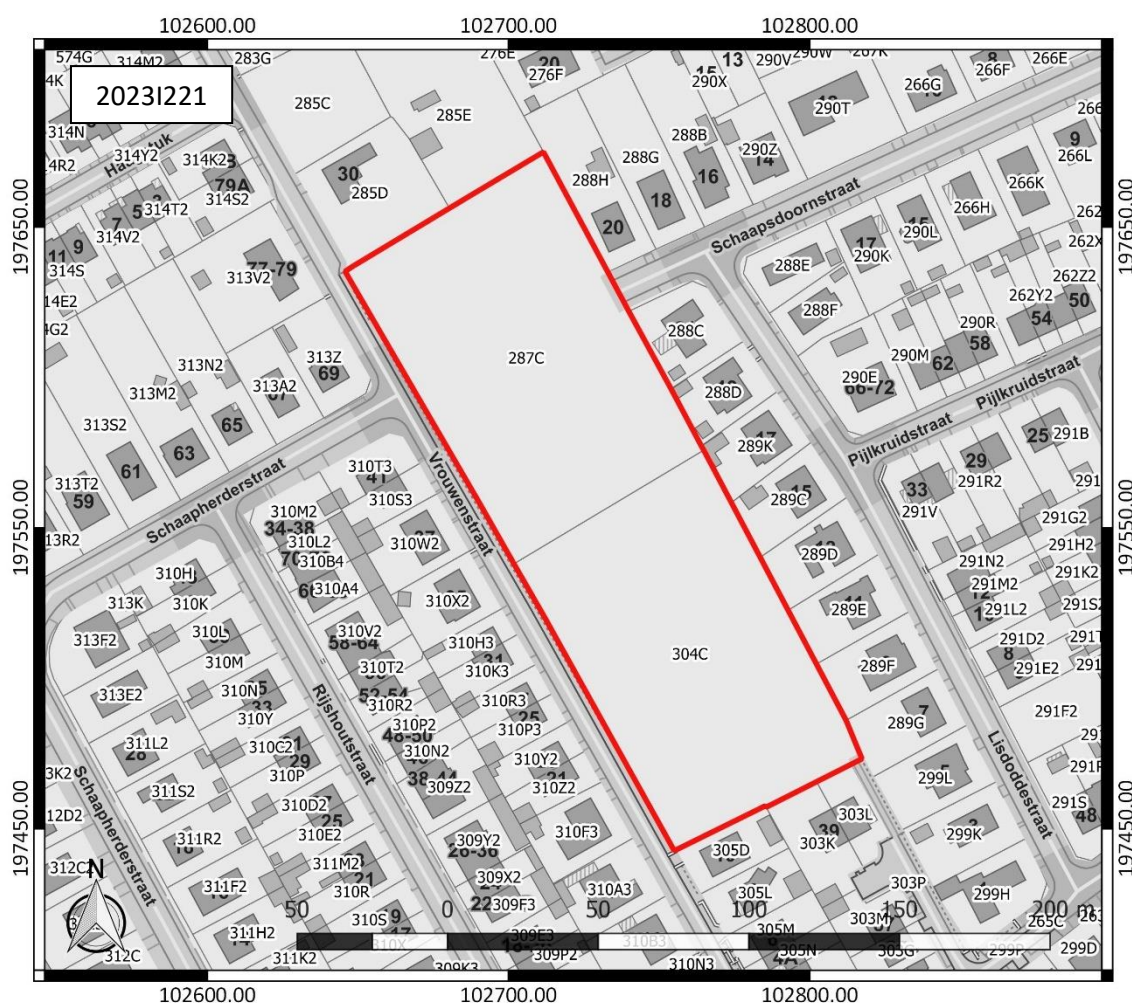
Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Oost-Vlaanderen, Gent, Wondelgem, Vrouwenstraat, Breebroek

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 102645.73, 197442.67
- 102817.37, 197674.97

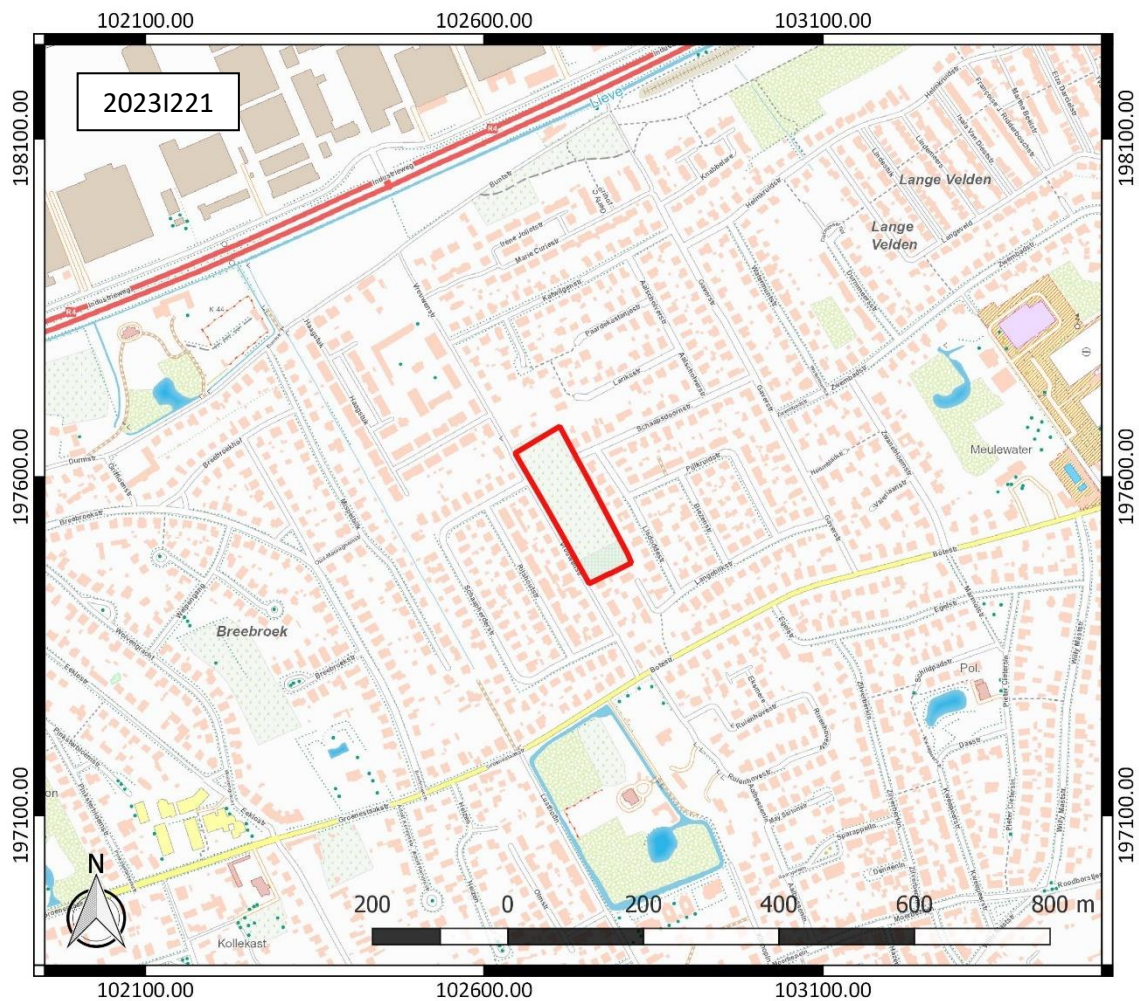
Kadastrale percelen: Gent, Afdeling 30, sectie C, nummers 287C en 304C

Kadastraal plan:

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 16.510 m²

Topografische kaart:

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.dov.vlaanderen.be)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 20/09/2023-04/10/2023

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: proefsleuvenonderzoek, late middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd

Verstoorde zones: er zijn geen gekende verstoorde zones.

2.1 Archeologische voorkennis

Een bureauonderzoek (projectcode 2022E250) en een landschappelijk booronderzoek (projectcode: 2022G58) werden eerder reeds uitgevoerd.³ Bureauonderzoek toont aan dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Op basis van gekende archeologische waarden in de omgeving is er een verwachting naar steentijd artefactensites en naar relevante archeologische sporen uit de metaaltijden en uit de middeleeuwen, al is de aanwezigheid van andere relevante archeologische resten op dit moment ook nog niet uit te sluiten. Wel weten we dat het terrein sinds de 16de eeuw in gebruik was als akkerland en als grasland. We verwachten dan ook een goed bewaard bodemarchief. Een afweging van de impact van de geplande werken op het bodemarchief geeft aan dat er sprake

³ Reyns/Gyesbreghts 2022

zal zijn van de aantasting van het bodemarchief. Gezien het archeologisch potentieel van het terrein was daarom verder vooronderzoek nodig.

Daarop werd ook een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. Op basis daarvan kunnen we stellen dat het terrein slechts een laag archeologisch potentieel kent op goed bewaarde steentijd artefactensites, maar wel potentieel voor de aanwezigheid van relevante archeologische sporen. Verder onderzoek in functie van archeologische sporen bleek aangewezen aan de hand van de uitvoering van een proefsleuvenonderzoek. Deze onderzoekstechniek biedt daarvoor voldoende ruimtelijk inzicht en is geschikt omdat een site zonder complexe verticale stratigrafie verwacht wordt.

2.2 Onderzoeksopdracht

Doel van het proefsleuvenonderzoek is nagaan of er zich archeologische resten bevinden binnen het onderzoeksgebied, om de afweging te kunnen maken wat de versturende impact is van de geplande bodemingreep.

2.2.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Onderzoeksvragen zijn de volgende:⁴

- Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in de ruimte en in de tijd?
- Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?
- Zijn de resultaten van het onderzoek te relateren aan eerder uitgevoerde archeologische onderzoeken in de omgeving?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische sporen?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?
- Wat is de potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ* en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
- Indien behoud *in situ* van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?

Randvoorwaarden: niet van toepassing.

2.2.2 Beschrijving geplande werken

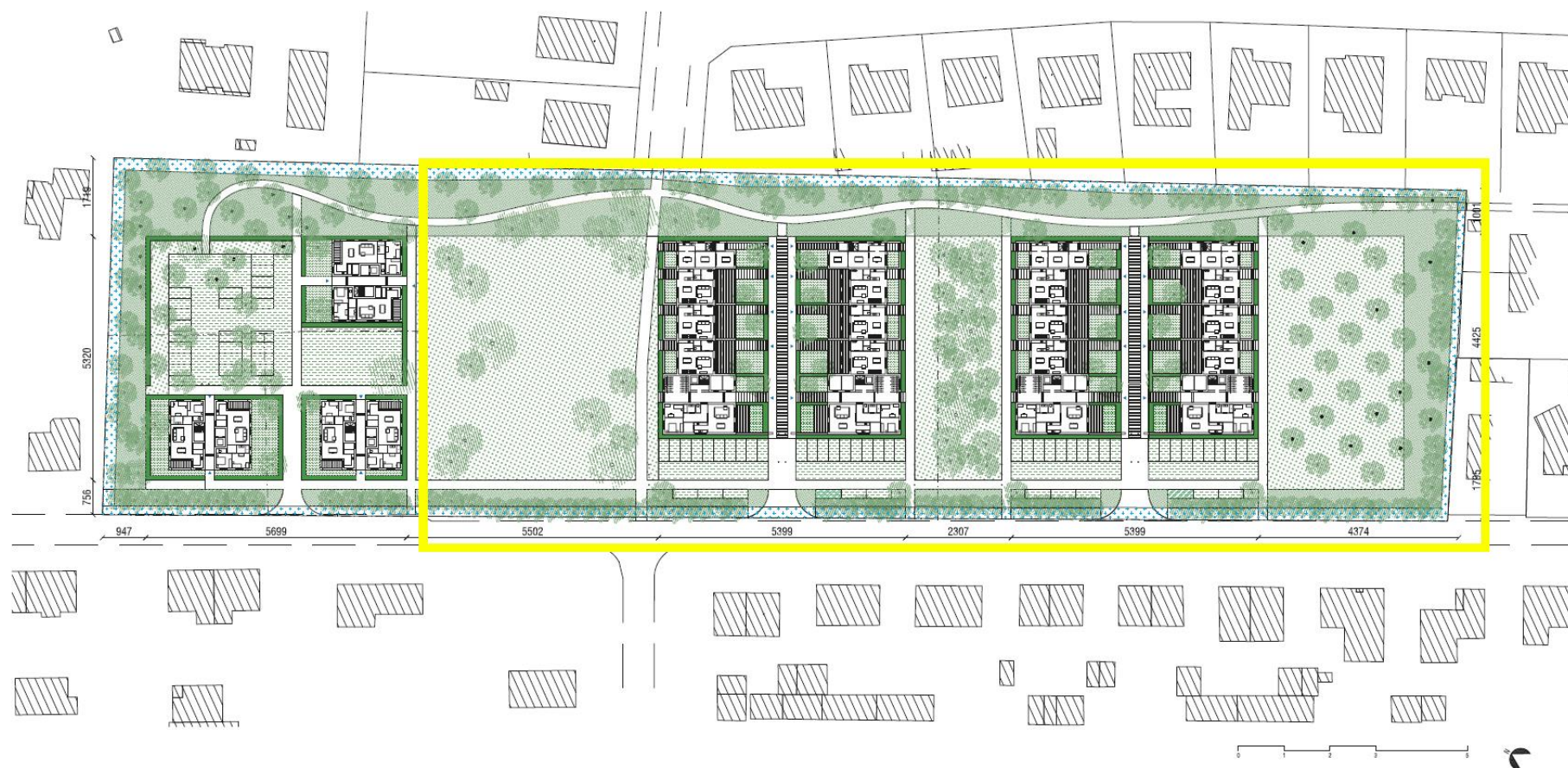
Op het terrein zal een verkaveling gerealiseerd worden, bestaande uit twee gebouwenclusters, de aanleg van wegenis en omgevingsaanleg (Figuur 3-Figuur 7).⁵ Nutsleidingen worden aangelegd langs de nieuwe wegenis. De aanleg van woningen, wegenis en omgevingsaanleg betekent vermoedelijk een verstoring van ca. 80 cm diepte. De kopgebouwen worden onderkelderd tot op een diepte van naar schatting ca. 3,28 m. Voor de rest worden geen kelders of ondergrondse garages voorzien. Dit betekent plaatselijk een grotere verstoringdiepte.

De aan te leggen riolering is beperkt. De nutsleidingen komen tot vooraan elke kavel. Verder wordt ook straatverlichting in de twee erfstraten voorzien. De exacte funderingsdiepte en -techniek van de geplande infrastructuur ligt in deze fase nog niet vast. De locatie van bijvoorbeeld vorstranden, regenwaterputten en huisaansluitingen, die de verstoringdiepte van de eengezinswoningen overschrijden, ligt in het kader van de verkaveling nog niet vast.

⁴ Overgenomen uit Reyns 2022, 4

⁵ Beschrijving geplande werken overgenomen uit Reyns/Gyesbreghts 2022, 8-13

De toekomstige groenzones blijven maximaal bewaard zoals ze vandaag zijn. Enkele bestaande bomen blijven behouden. Verder wordt in de omgevingsaanleg de aanplanting van bijkomende bomen, de aanleg van wandelpaden en overige groenaanleg gepland. Deze verstoringen zullen naar schatting een verstoringdiepte van ca. 30 à 40 cm kennen.

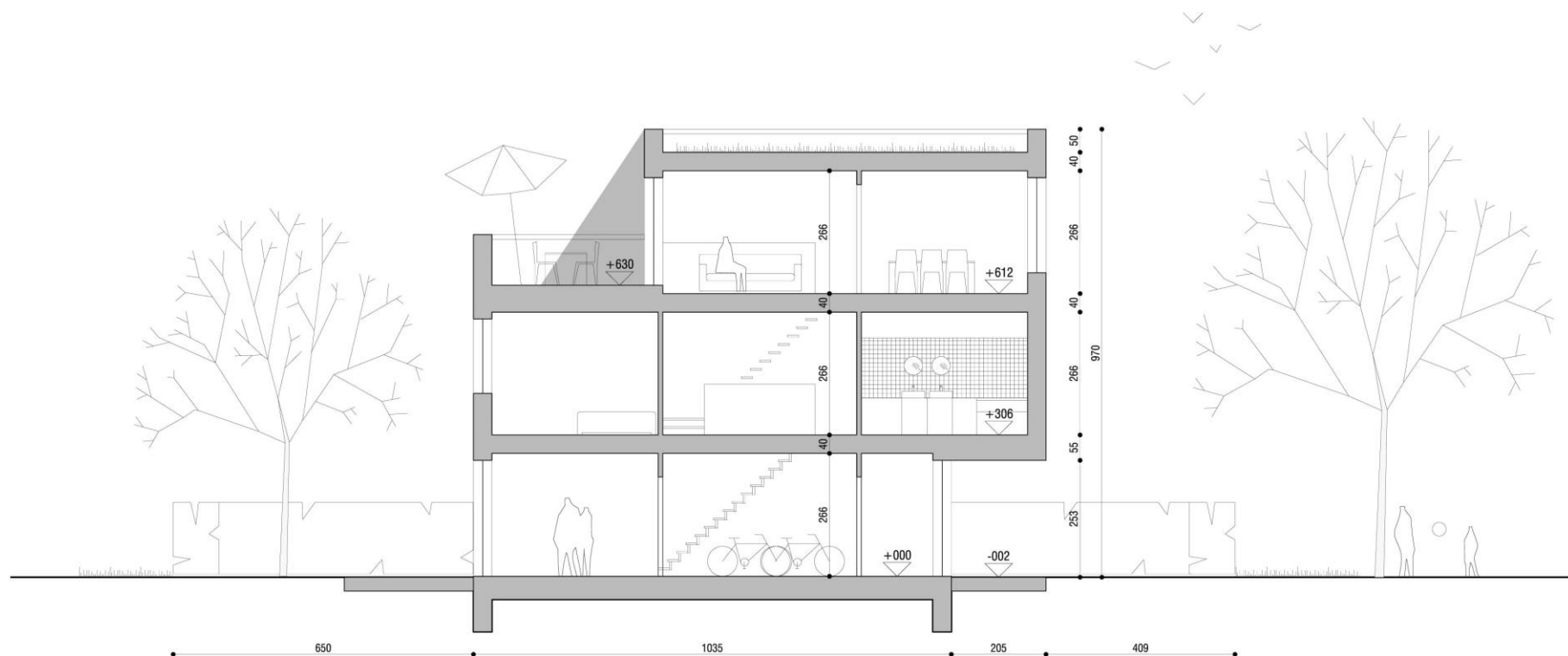
Figuur 3: Ontwerpplan verkaveling (gele contour)

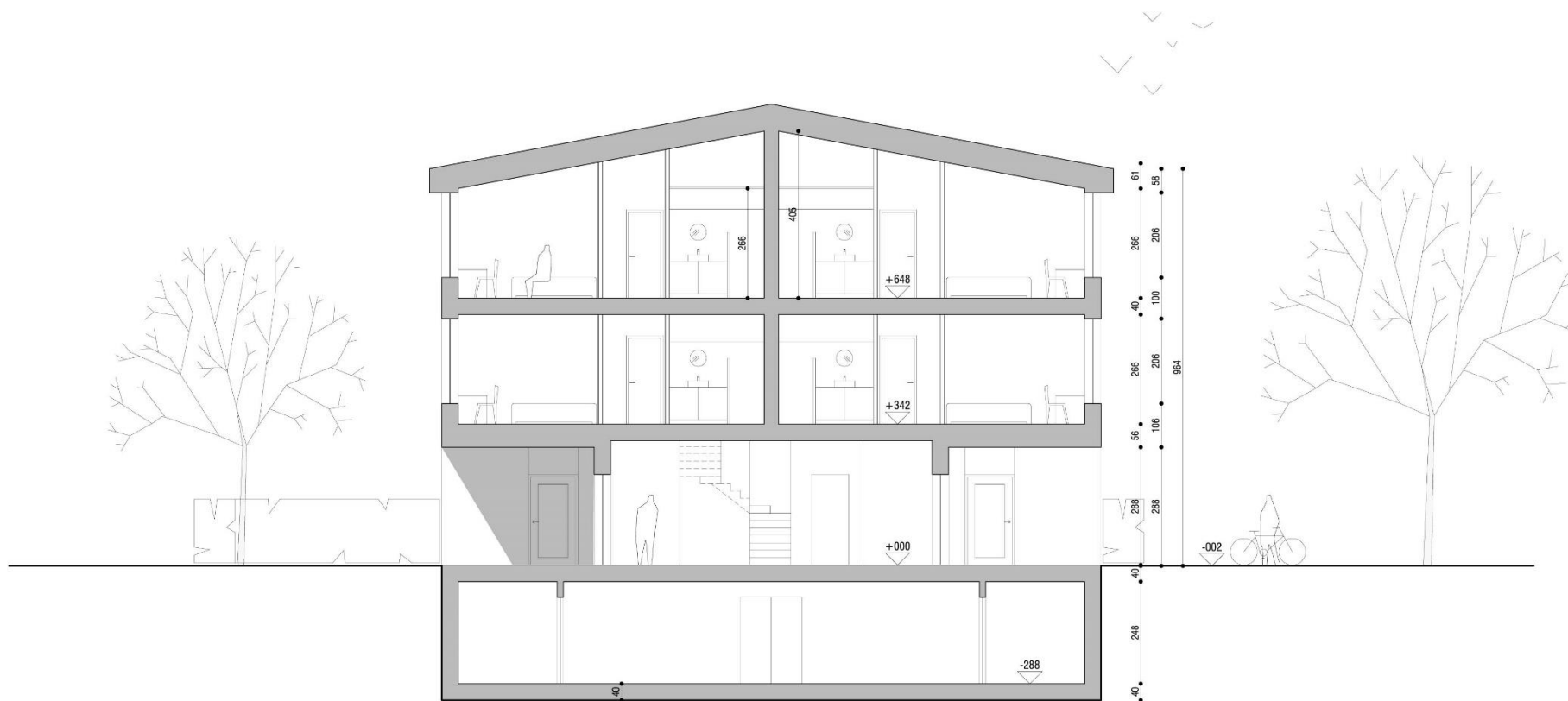
Figuur 4: Ontwerpplan gelijkvloers

Figuur 5: Funderings- en rioleringsplan

Figuur 6: Snede bebouwing

Figuur 7: Snede kopgebouw

2.2.3 Werkwijze en strategie

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden, is een proefsleuvenonderzoek aangewezen. Het is de meest geschikte onderzoeksmethode om het nodige inzicht te bieden in de aard, de omvang, de bewaringstoestand en het potentieel van het aanwezige bodemarchief. Er werden 24 werkputten (19 proefsleuven en 5 kijkvensters) aangelegd. De proefsleuven lagen parallel aan elkaar, hadden een breedte van 2 m en werden machinaal aangelegd. De werkputten werden onderbroken of licht opgeschoven ter hoogte van afsluitingen en te behouden bomen. Werkput 18 werd wat opgeschoven naar het zuidwesten om te vermijden dat een gracht de volledige proefsleuf zou innemen, zodat een betere archeologische evaluatie bekomen werd.

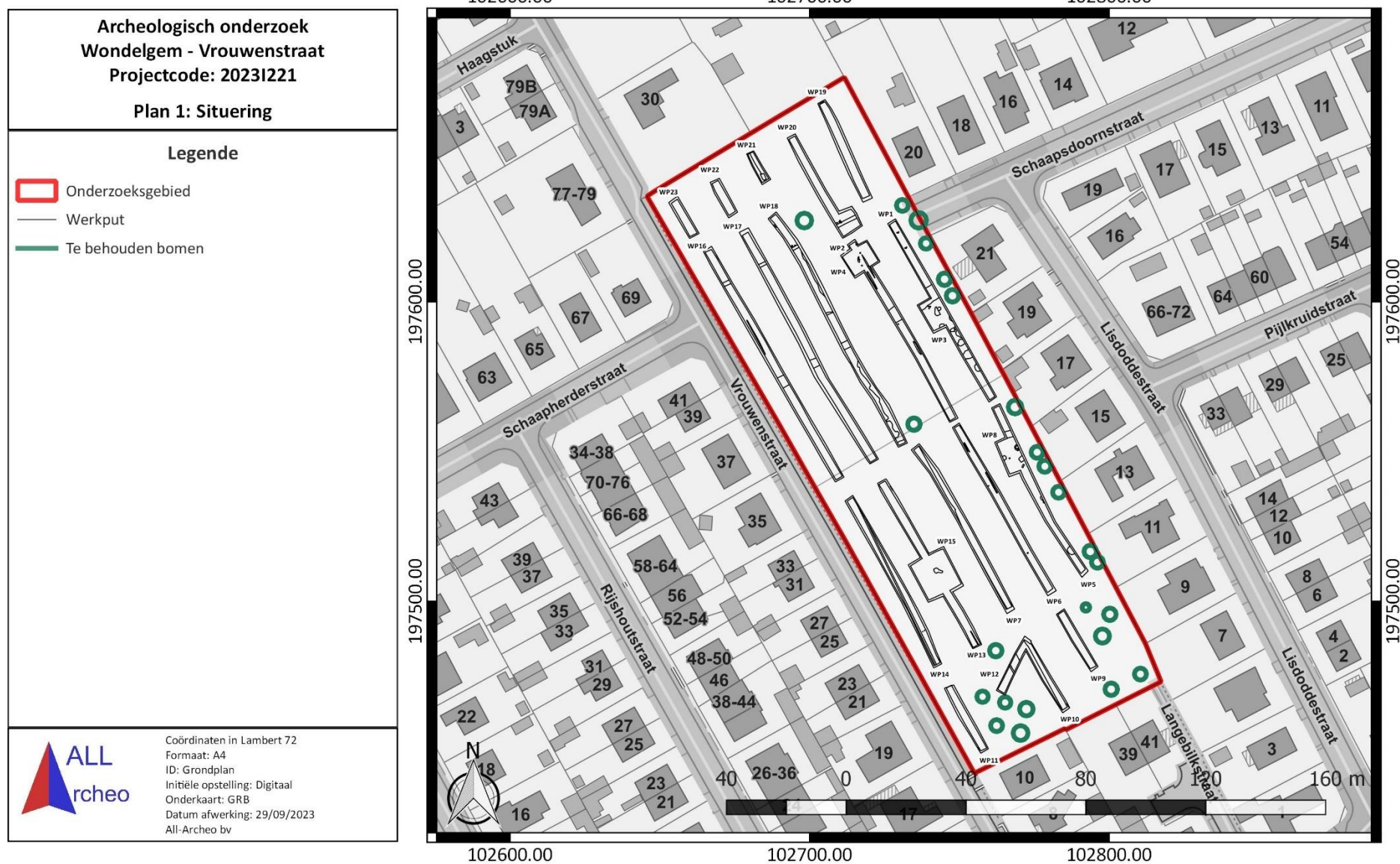
Het archeologisch niveau bevond zich op een diepte tussen 32 en 68 cm onder het maaiveld of op een hoogte tussen 6,83 en 7,46 m TAW. Dit verschil in hoogte is te wijten aan het feit dat het terrein afhelt naar het noorden toe. In totaal werden er 63 sporen geregistreerd. De diepte van het bovenste niveau waarop sporen of vondstenconcentraties aanwezig zijn, werd door de veldwerkleider bepaald op basis van de vraagstelling en onderzoeksdoelen uit het programma van maatregelen. De inplanting van kijkvensters werd bepaald tijdens het veldwerk, bijvoorbeeld in functie van nader onderzoek van aangetroffen archeologische sporen of van zones die 'leeg' leken.

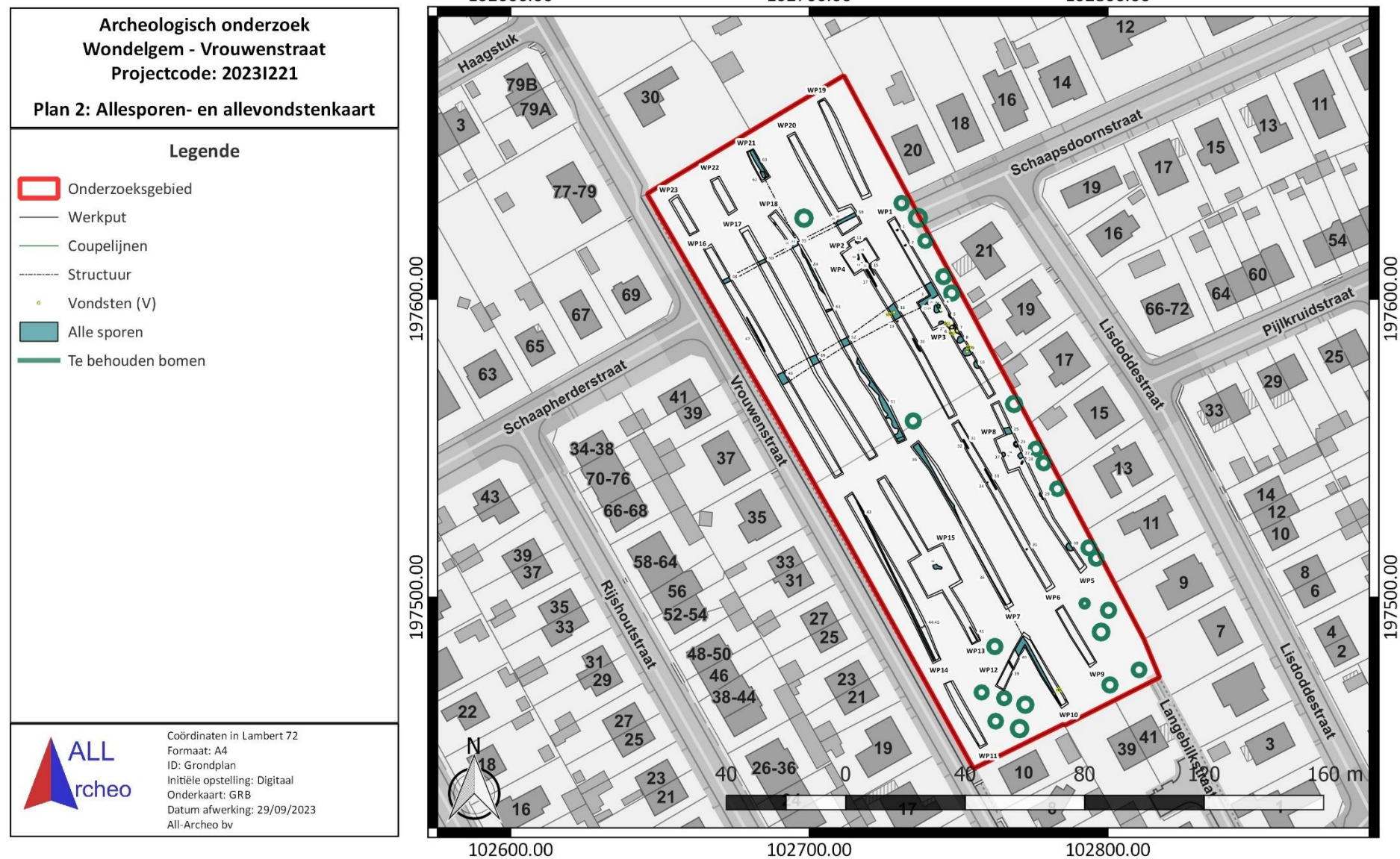
Figuur 8: Dronebeeld van werkputten 5 tot en met 8

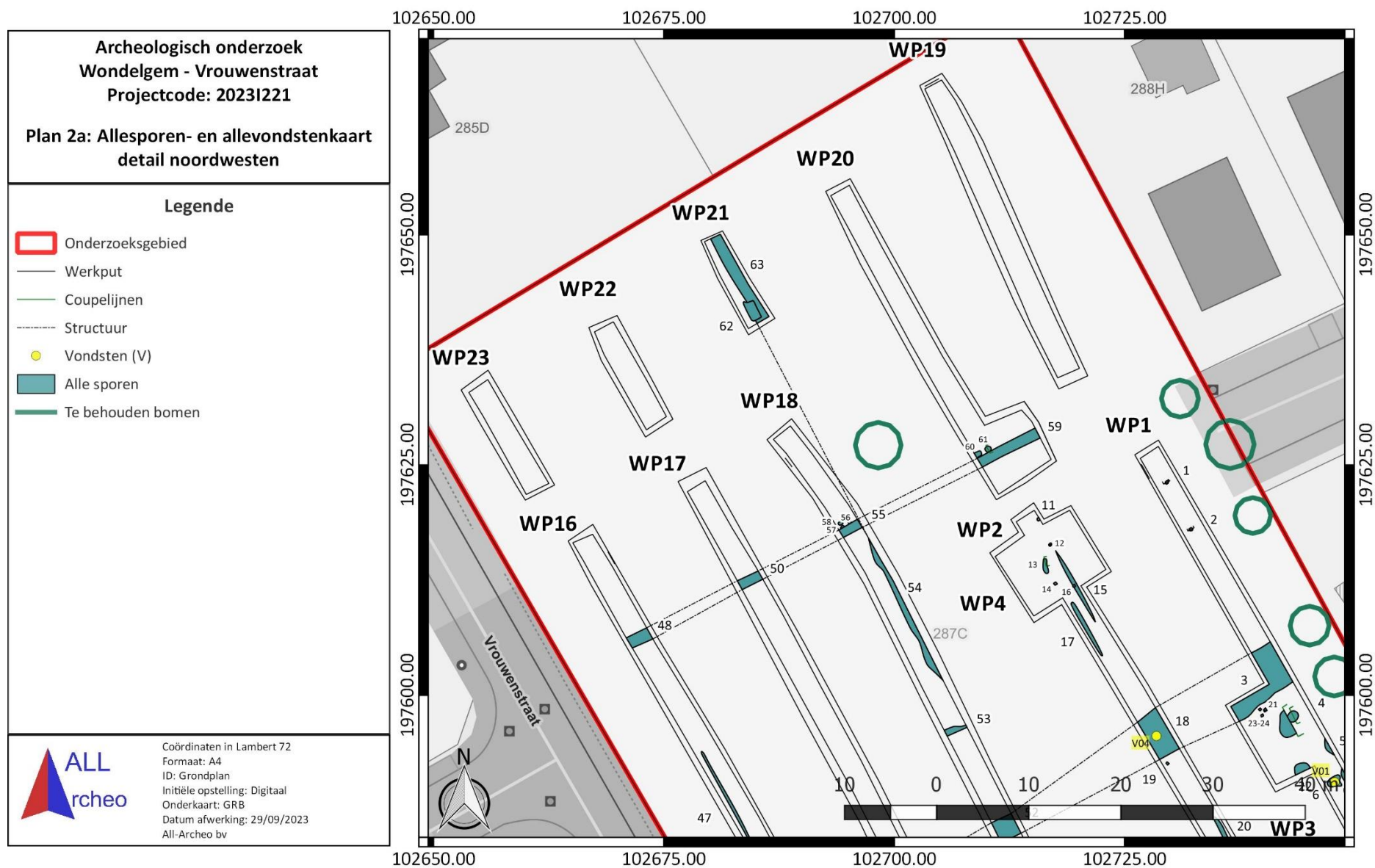
Figuur 9: Dronebeeld met de te behouden bomen in het zuidoosten van het onderzoeksgebied

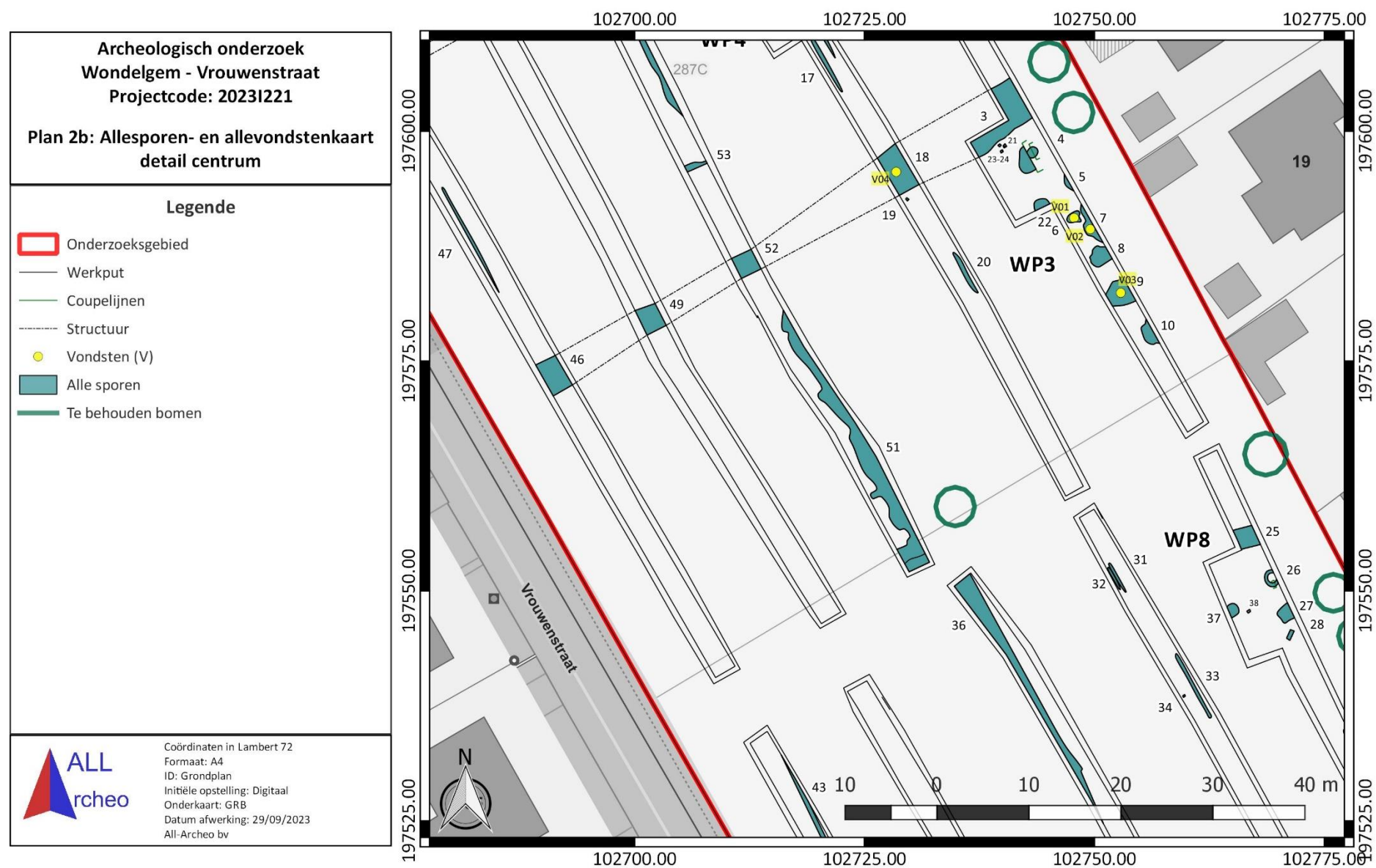

Figuur 10: Situering proefsleuvenonderzoek, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

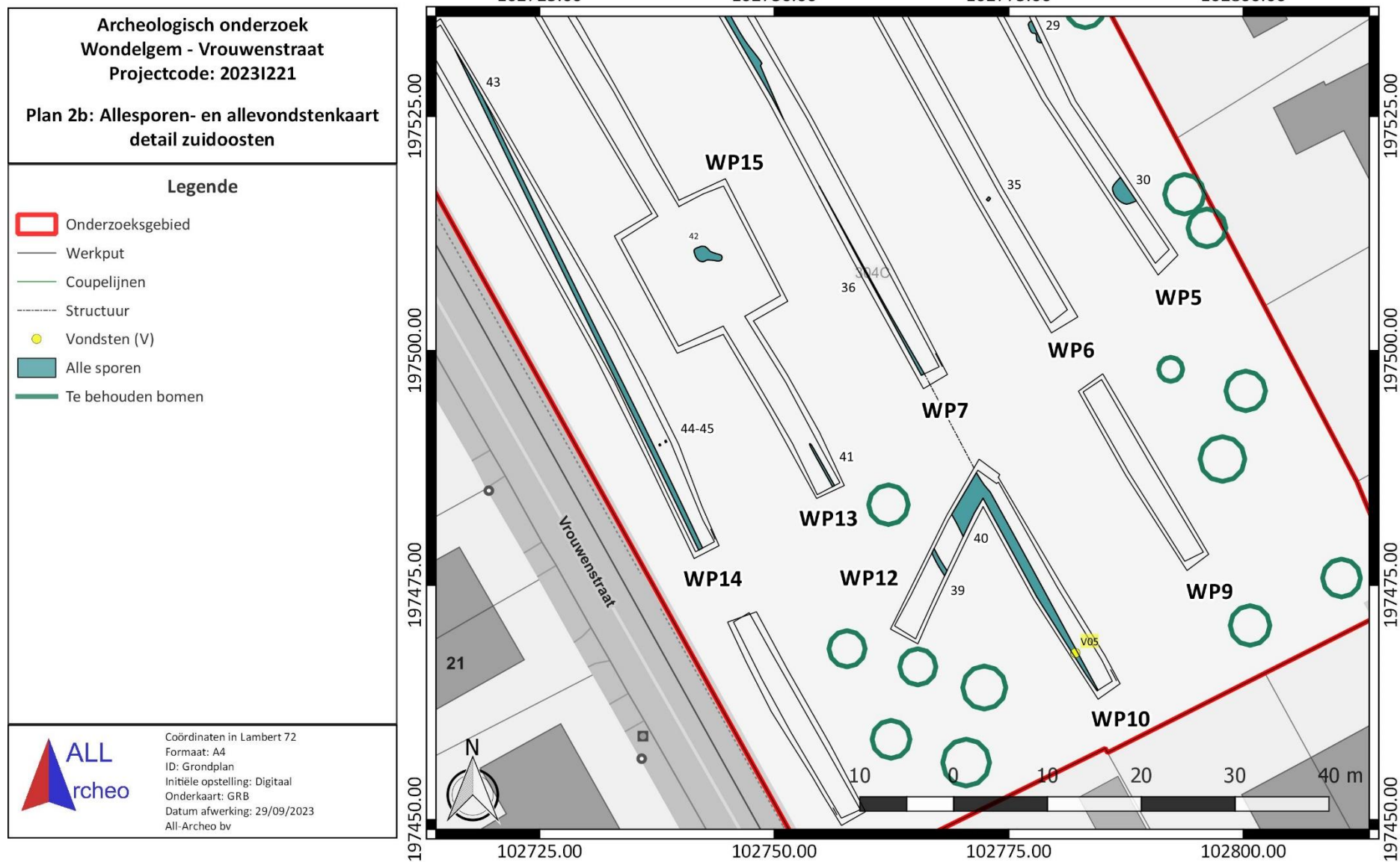

Figuur 11: Allesporen- en alle vondstenkaart, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

Figuur 13: Detail centrum Allesporen- en alle vondstenkaart, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

Figuur 14: Detail zuidoost Allesporen- en alle vondstenkaart, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

2.3 Assessmentrapport

2.3.1 Methoden, technieken en criteria bij het assessment

Er werden vijf vondsten aangetroffen tijdens het onderzoek. Het conservatie-assessment werd uitgevoerd door de veldwerkleider. Er zijn geen archeologische vraagstellingen die aan de hand van staalname voor natuurwetenschappelijk materiaal onderzocht dienden te worden. Het assessment van de sporen werd uitgevoerd op basis van de plannen, profieltekeningen, foto's en spoorbeschrijvingen.

Door middel van proefsleuven werd een oppervlakte opengelegd van 2053 m². Dit is 12,43 % van de te onderzoeken zone. Door middel van kijkvensters werd een oppervlakte opengelegd van 374 m². Dit is 2,27 % van de te onderzoeken zone. Dit betekent dat 14,70 % van de te onderzoeken zone onderzocht werd.

2.3.2 Assessment van de vondsten

Er werden vijf vondsten geregistreerd tijdens het onderzoek. Het betreft vondsten aangetroffen ter hoogte van sporen bij de aanleg van het vlak. Het gaat om vijf fragmenten aardewerken vaatwerk. De vondsten bevinden zich in een goede staat. Indien de vondsten in een stabiele omgeving bewaard worden, is geen bijkomende conservatie nodig. De vondsten worden in relatie tot hun vondstcontext besproken in het assessment van sporen (zie 2.3.6).

Figuur 15: Foto vondsten met van links naar rechts en van boven naar onder V01 tot V05

2.3.3 Assessment van stalen

Er zijn geen archeologische vraagstellingen die aan de hand van staalname voor natuurwetenschappelijk materiaal onderzocht dienden te worden. Er is dus geen natuurwetenschappelijk onderzoek nodig.

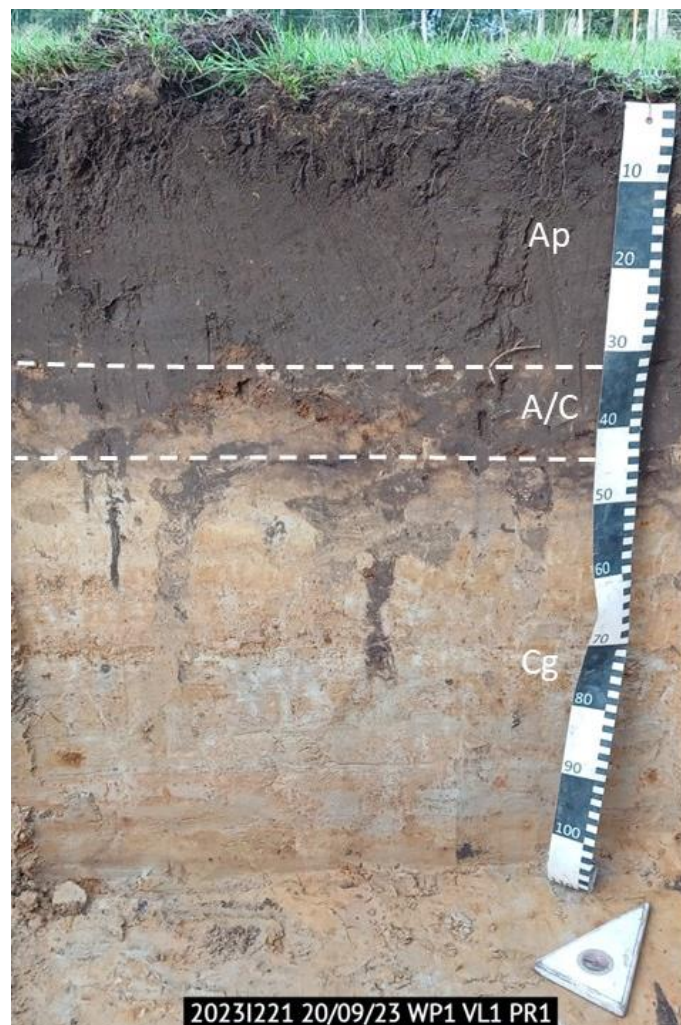
2.3.4 Conservatie assessment

De vondsten bevinden zich in een goede staat. Indien de vondsten in een stabiele omgeving bewaard worden, is geen bijkomende conservatie nodig.

2.3.5 Assessment van de landschappelijke ligging

De site kent geen complexe verticale stratigrafie (Figuur 18). Er werden 10 bodemprofielen geregistreerd, die min of meer een gelijke bodemopbouw vertonen, met slechts enkele kleine onderlinge verschillen.

We hebben te maken met een donkerbruine tot donkere grijsbruine ploeglaag of akkerdek (Ap- en Aap-horizont) van ca. 30 tot 55 cm dik. Bij twee bodemprofielen is hieronder een tweede bruine ploeglaag (Ap-horizont) aanwezig die ca. 10 à 20 cm dik is. In een groot deel van de profielen is hieronder een geroerde overgangslaag tussen de A-horizont en de B-horizont aanwezig met een dikte die oploopt tot ca. 40 cm. In de andere profielen gaat het om een overgangslaag tussen de A-horizont en de C-horizont die tot 20 cm dik is (PR1, PR7 en PR10). Een goed bewaarde B horizon was niet aanwezig. De C-horizont vertoont gleyverschijnselen.

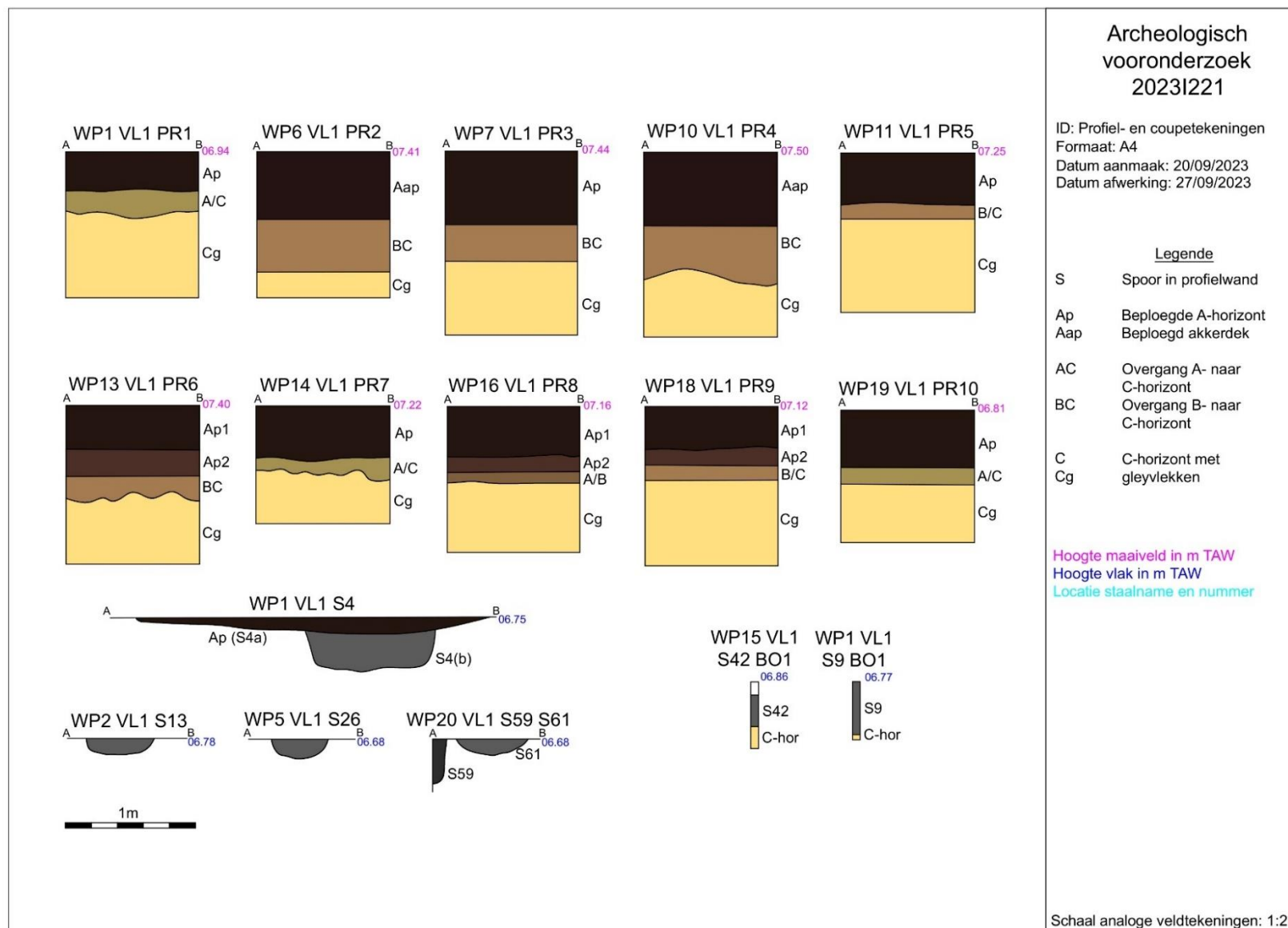

Figuur 16: Werkput 1, profiel 1 AB

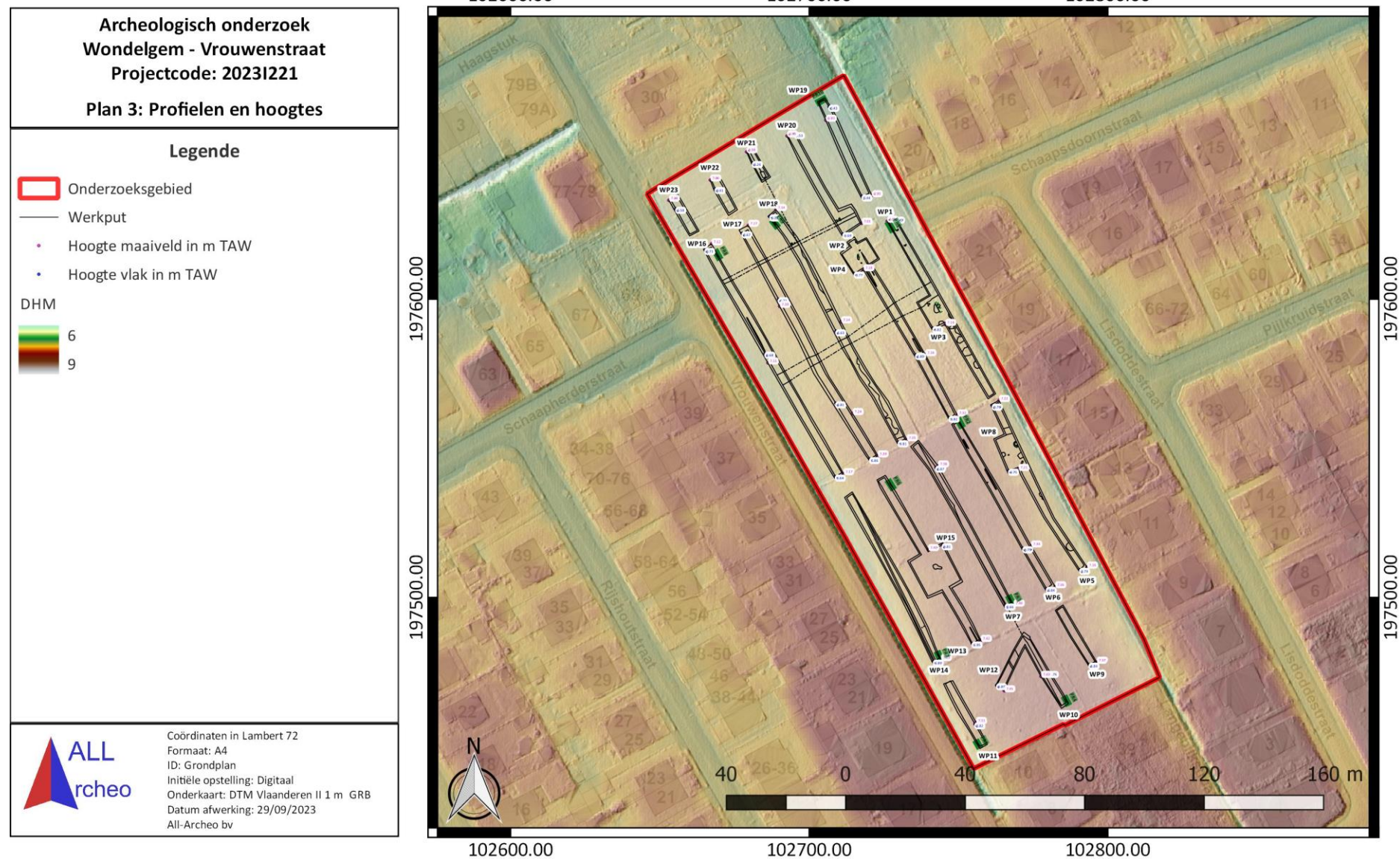

Figuur 17: Werkput 13, profiel 6 AB

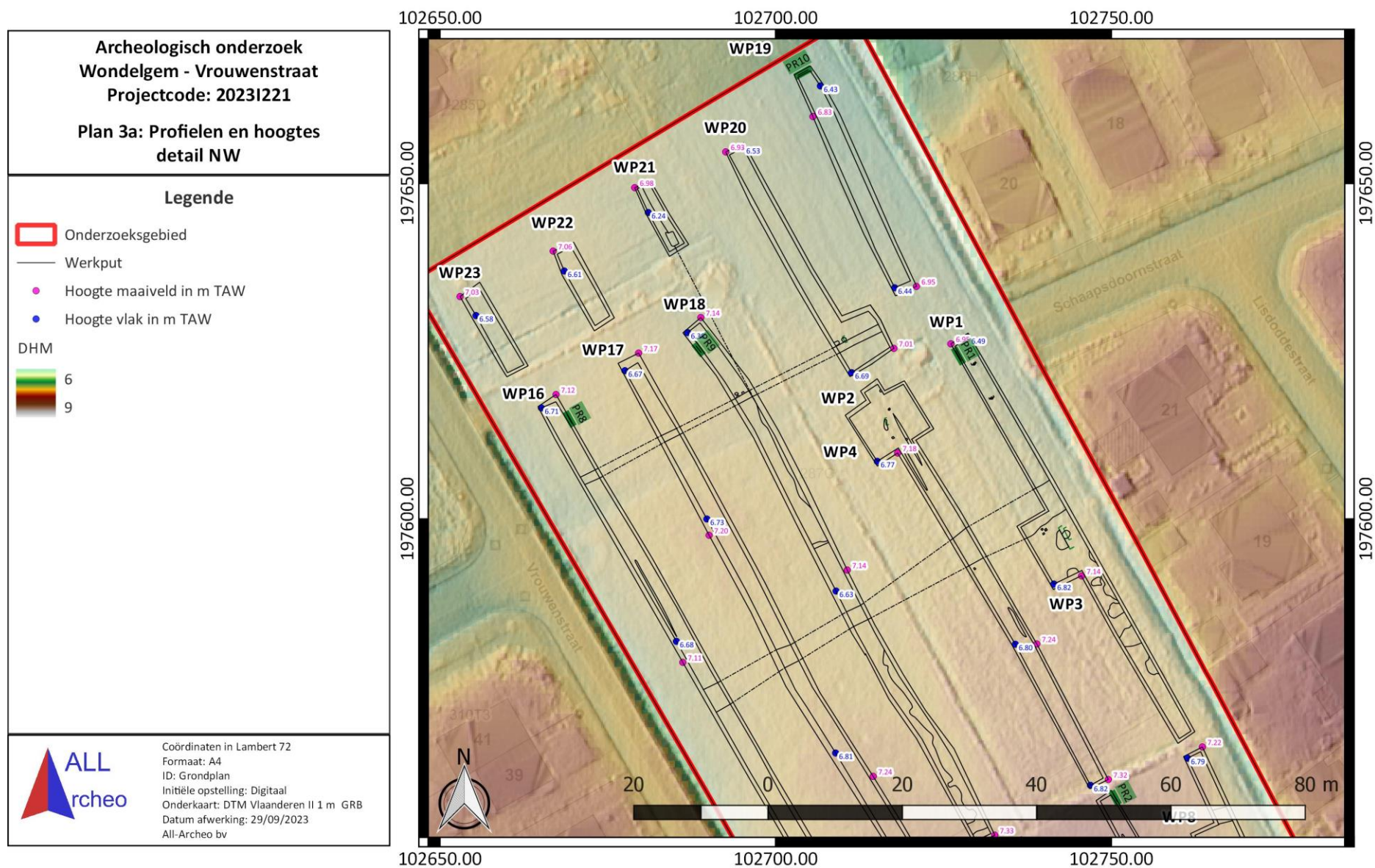
De bodemprofielen sluiten aan bij de waarnemingen uit de eerder genomen stappen in het vooronderzoek.

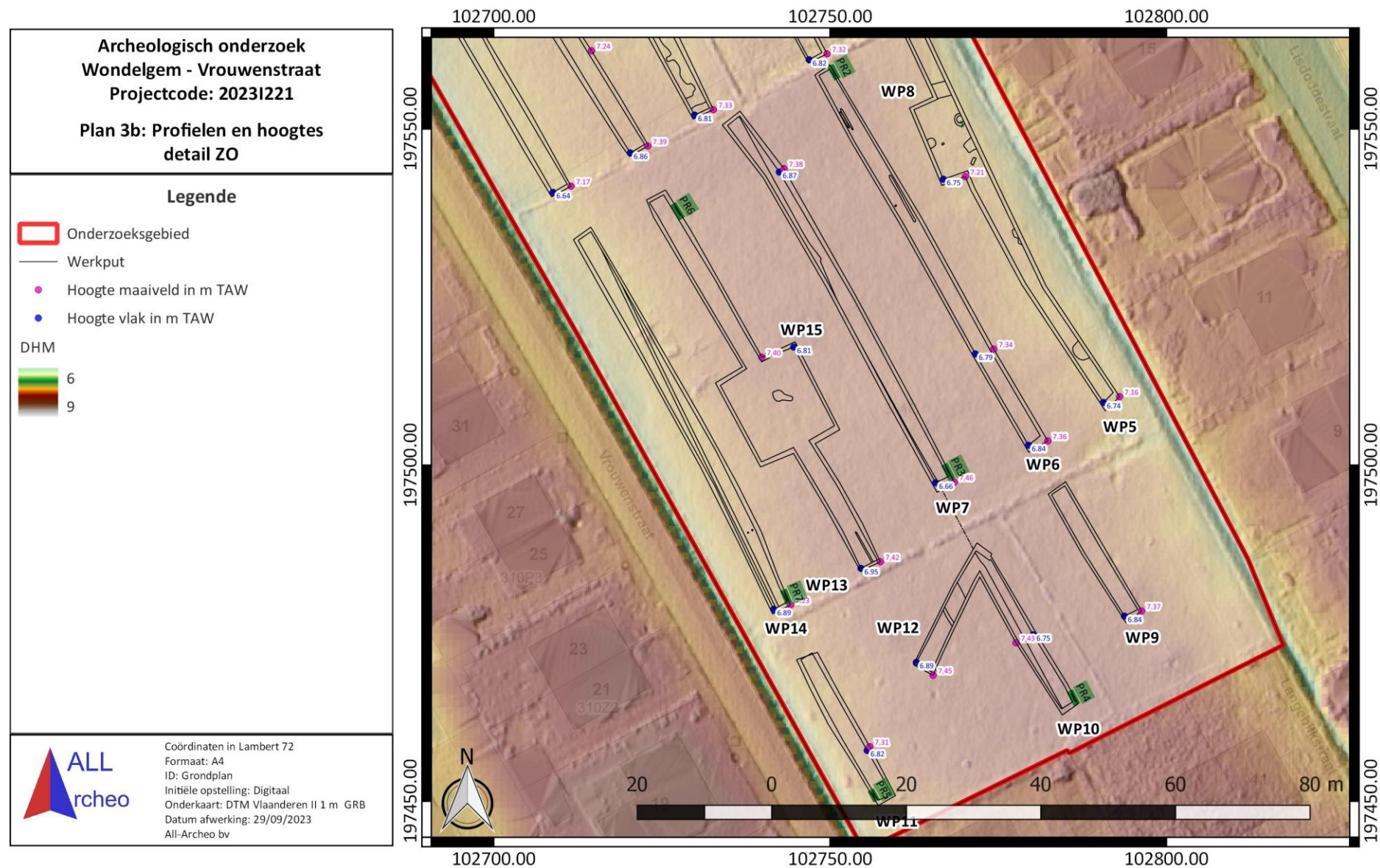
Figuur 18: Profiel- en coupetekeningen

Figuur 19: Profielen en Hoogtes, weergegeven op het DTM Vlaanderen II 1 m (www.geopunt.be)

Figuur 20: Profielen en Hoogtes, detail noordwest, weergegeven op het DTM Vlaanderen II 1 m (www.geopunt.be)

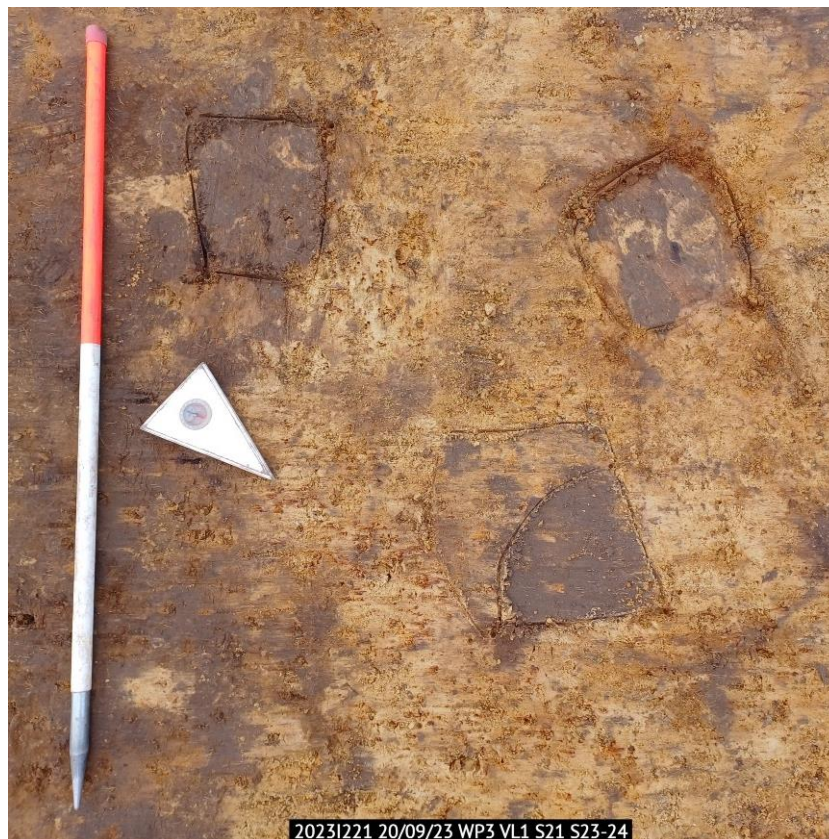
Figuur 21: Profielen en Hoogtes, detail zuidoost, weergegeven op het DTM Vlaanderen II 1 m (www.geopunt.be)

2.3.6 Assessment van sporen

De site kent geen complexe verticale stratigrafie. De aangetroffen sporen worden per functionele categorie besproken. In totaal werden 63 sporen geregistreerd, waarvan 18 paalsporen, 14 kuilen en zeven greppels, negen grachten, acht spitsporen, een vermoedelijk restant van beddenbouw en vijf natuurlijke sporen. De sporen bevonden zich op een diepte van gemiddeld ca. 45 cm onder het maaiveld. De meeste sporen werden aangetroffen centraal op en in het noordoosten van het terrein.

2.3.6.1 Paalsporen

De meeste paalsporen (S11-12, S14, S16, S19, S21, S23-24, S34-36, S38 en S44-45) hebben een kleine diameter van ca. 25 à 35 cm. Ze zijn rond, vierkant en rechthoekig en ze zijn scherp afgelijnd. Ze hebben een grijsbruine tot donkere grijsbruine vulling. Wanneer een paalkern aanwezig is heeft deze een vrij losse vulling. Ze kunnen geïnterpreteerd worden als restanten van vrij recente afsluitingen/weidepalen (nieuwste tijd). De meeste bevinden zich in het noordoosten van het terrein. Paalspoor S16 oversnijdt spitspoor S15.

Figuur 22: Werkput 5, paalsporen S21 en S23-24

Vijf ovale tot rechthoekige paalsporen met een grijsbruine vulling in het noorden van het terrein hebben een wat grotere diameter (S56-58 en S60-61) van ca. 35 tot 70 cm. Ze bevinden zich aan de noordwestzijde van greppel S48/50/55/59. Twee ervan, S56 en S57, worden oversneden door de greppel. Mogelijk zijn het ook restanten van afsluitingen. Eén van deze paalsporen, S61, werd gecoupeerd en blijkt in doorsnede komvormig te zijn met uitstaande wanden. De bewaarde diepte bedraagt 12 cm. De vrij scherpe aflijning doet vermoeden dat de paalsporen dateren in de nieuwe of de nieuwste tijd.

Figuur 23: Werkput 18, paalsporen S56-58 en greppel S55

Figuur 24: Werkput 20, coupe greppel S59 en paalspoor S61 (AB)

2.3.6.2 Kuilen

De kuilen die werden geregistreerd hebben grijsbruine tot donker grijsbruine vulling (S4-9, S22, S27-30, S37 en S42) en hebben overwegend een onregelmatige vorm. De kuilen zijn vrij scherp afgelijnd. Ze bevinden zich voornamelijk langs de noordoostelijke rand van het onderzoeksgebied, behalve kuil S42, die zich verder van de rand af bevindt. In drie van deze kuilen werden vondsten aangetroffen. Het gaat om een wandfragment rood aardewerk dat aan één zijde geglaazuurd is (S6 - V01), een

bodemfragment van een bord in industrieel wit aardewerk (S7 - V02) en een wandfragment geglazuurd rood aardewerk (S9 - V03). Deze vondsten dateren de kuilen eerder in de nieuwste tijd.

Om een beter zicht te krijgen op de vorm en de aard van de kuilen werden er kijkvensters rond aangelegd (werkputten 3, 8 en 15). Hieruit blijkt dat de kuilen geen deel uitmaken van een gebouwstructuur. Gezien ze vooral langs een rand van het onderzoeksgebied liggen, zijn ze eerder te interpreteren als plantkuilen of kuilen die het gevolg zijn van het uitgraven van bomen die hier stonden, hoewel het niet uitgesloten is dat een aantal ervan extractiekuilen zijn. De kuilen hebben een lengte tussen ca. 1,10 m en minstens 4,95 m. Kuil S4 werd gecoupeerd. Deze kuil heeft sterk uitstaande wanden en blijkt centraal een dieper deel te hebben dat reikt tot ca. 40 cm onder het aangelegde vlak. Een boring in kuil S9 toont een bewaarde diepte van het spoor van ca. 40 cm. Ook in kuil S42 werd een boring uitgevoerd. Daaruit blijkt dat deze kuil ca. 35 cm diep bewaard is.

Figuur 25: Werkput 1, kuil S8

Figuur 26: Werkput 15, kuil S42

Figuur 27: Werkput 2, coupe kuil S4 (AB)

2.3.6.3 Greppels en grachten

Drie rechtlijnig verlopende greppelstructuren werden onderscheiden. Ze worden geïnterpreteerd als perceelsafbakeningen. De greppels liggen min of meer parallel aan de huidige perceelsgrenzen. Een eerste greppel met bruinigrijze vulling heeft een noordoost-zuidwest oriëntatie (S45, S50, S55 en S59). Hij heeft een breedte van ca. 1,05 à 1,35 m en het verloop ervan kon gevolgd worden over een lengte van 49,95 m. Door de scherpe aflijning plaatsen we het spoor in de nieuwe of de nieuwste tijd. Een aantal paalsporen (S56-58 en S60-61) bevindt zich aan de noordwestelijke rand van de greppel. Ze werden hoger al besproken.

Figuur 28: Werkput 24, greppel S59

In het zuidwesten werd een smalle noordwest-zuidoost georiënteerde greppel vastgesteld (S43) met een breedte van ca. 45 cm, die gevolgd werd over een lengte van 59,50 m. Ze heeft een bruinigrijze vulling. Greppel S39, die werd aangesneden in het zuiden van het terrein, is een noordwest-zuidoost georiënteerde greppel parallel aan gracht S40. Deze ca. 50 cm brede greppel heeft een grijsbruine vulling.

Figuur 29: Werkput 14, greppel S43

Een kleine, circulaire tot licht ovale greppel met een grijsbruine vulling werd centraal in het noordoosten vastgesteld (S26). De greppel zelf is maximaal ca. 45 cm breed. De buitendiameter van de structuur bedraagt ca. 1,85 m. De greppel werd gecoupeerd. In doorsnede is hij komvormig met eerder steile wanden. De greppel is ca. 15 cm diep bewaard. Als interpretatie kan gedacht worden aan een hooi- of vlasmijt. De vrij scherpe aflijning doet een datering in de late middeleeuwen of de nieuwe tijd vermoeden.

Figuur 30: Werkput 5, circulaire greppel S26

Figuur 31: Werkput 5, coupe circulaire greppel S26 (AB)

Twee grachtstructuren met een rechtlijnig verloop zijn voormalige perceelsgrachten. Ze komen gedeeltelijk overeen of liggen nabij perceelsgrenzen die te zien zijn op de Atlas der Buurtwegen. De eerste gracht, met een donkere grijsbruine vulling, bevindt zich in het noordwesten en heeft een noordoost-zuidwest oriëntatie (S3, S18, S52, S46 en S49). De breedte bedraagt maximaal ca. 5,15 m. Het verloop ervan kon gevolgd worden over een lengte van 60,45 m. De gracht leverde een

wandfragment rood aardewerk op met aan de binnenzijde vlakdekkend slib en glazuur (S18 – V04). Het is te dateren in de nieuwe tijd.

Figuur 32: Werkput 1, gracht S3

De tweede gracht, die een donkere grijsbruine vulling heeft, heeft een noordwest-zuidoost oriëntatie en snijdt het terrein ongeveer in twee gelijke delen (S36, S40, S51, S54 en S63). De in het zuidoosten vastgestelde breedte bedraagt ca. 4,85 m. Ongeveer centraal binnen het onderzoeksgebied (S51) heeft de rand een vrij onregelmatig verloop, mogelijk door de aanplant van bomen of als gevolg van de wortels van bomen die hier stonden. Uit S36 werd een groen geglazuurd wandfragment rood aardewerk gerecupereerd (V04), dat thuishoort in de periode vanaf de late middeleeuwen.

Figuur 33: Werkput 12, gracht S40

Figuur 34 Werkput 18, gracht S51

2.3.6.4 Spitsporen en beddenbouw

De vastgestelde spitsporen (S15, S17, S20, S31-33, S41 en S47) hebben uitsluitend een noordwest-zuidoost oriëntatie. De grijsbruine tot bruingrijze sporen hebben een breedte van 30 à 40 cm. Ze komen verspreid voor binnen het onderzoeksgebied. In het noordwesten van het terrein kwam nog een rechthoekige, scherp afgelijnde noordwest-zuidoost georiënteerde kuil met een vrij losse grijsbruine vulling aan het licht (S62). Ze oversnijdt gracht S63. De afmetingen bedragen 2,4 bij 1,8 m. Vermoedelijk vormt ze het restant van beddenbouw.

Figuur 35: Werkput 6, spitsporen S31 en S32

Figuur 36: Werkput 21, beddenbouw (?) S62

2.3.6.5 Natuurlijke sporen

Er werden vijf sporen geregistreerd die als natuurlijk worden beschouwd. Twee kleine sporen in het noordoosten (S1 en S2) werden gecoupeerd om er een beter zicht op te krijgen of ze natuurlijk zijn, wat bevestigd kon worden. Ook het nabijgelegen komvormig spoor S13 blijkt natuurlijk. Sporen S25 en S53 zijn eerder sterk gebioturbeerde zones.

Figuur 37: Werkput 1, natuurlijk spoor S1

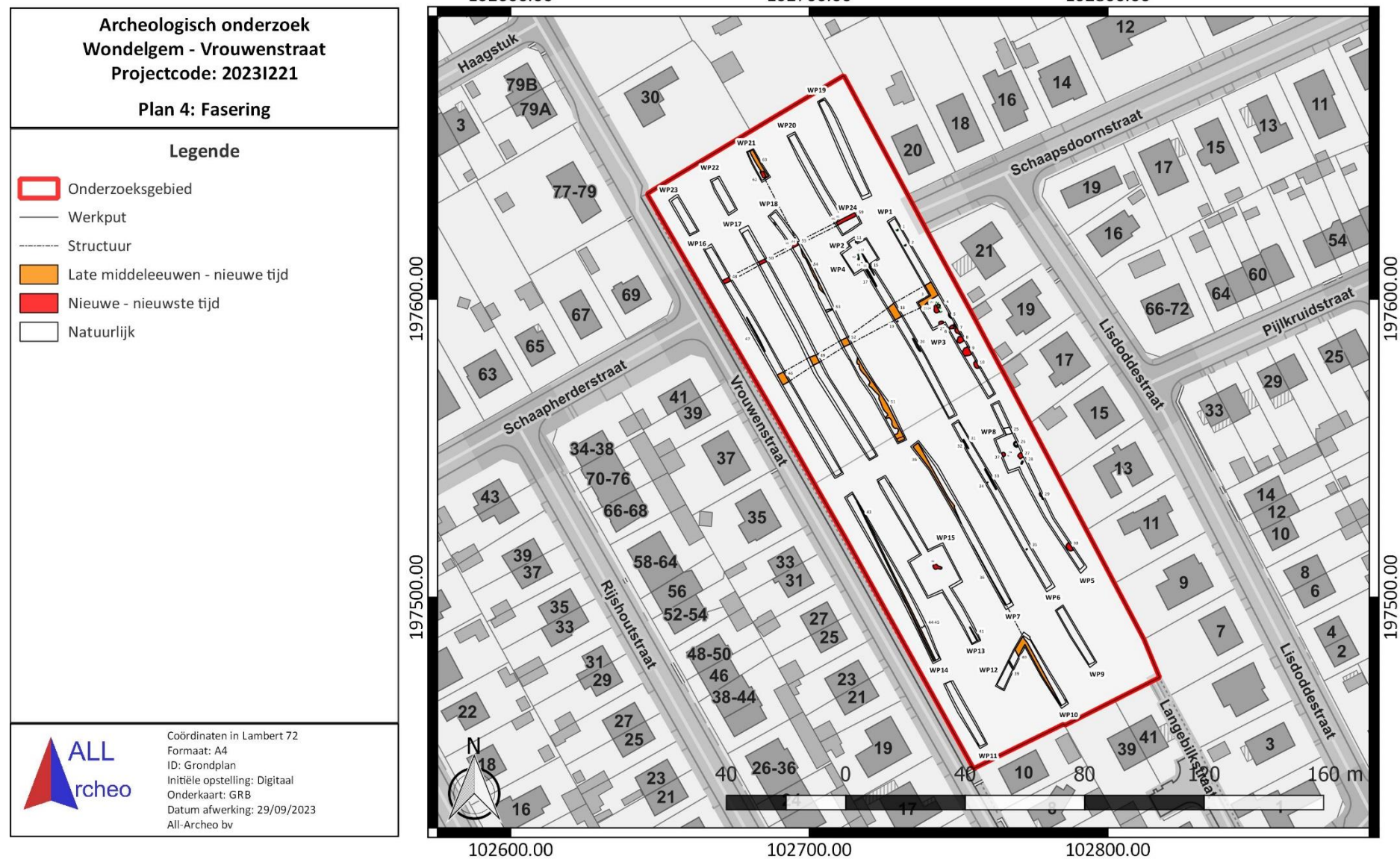

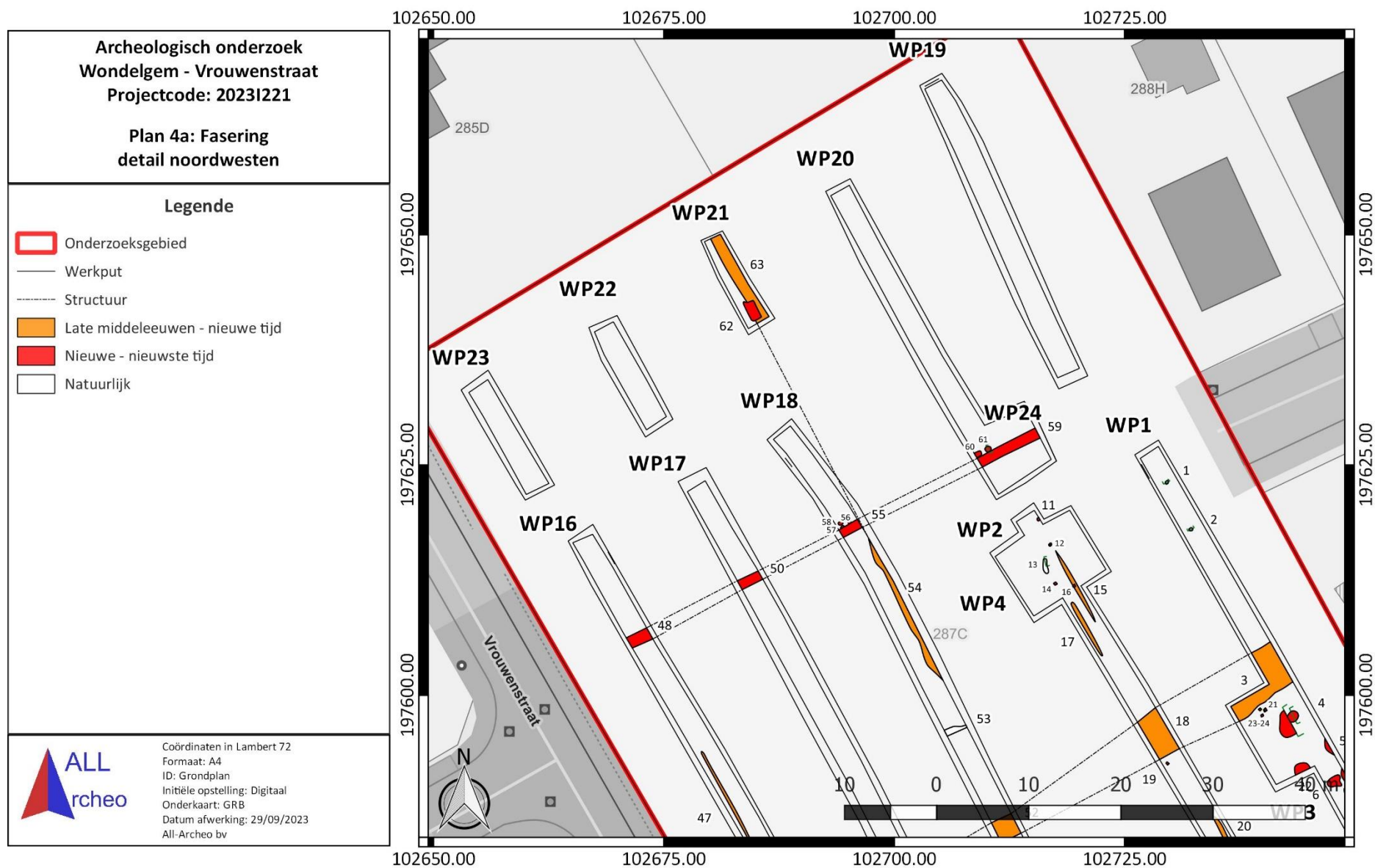
Figuur 38: Werkput 1, coupe natuurlijk spoor S1 (AB)

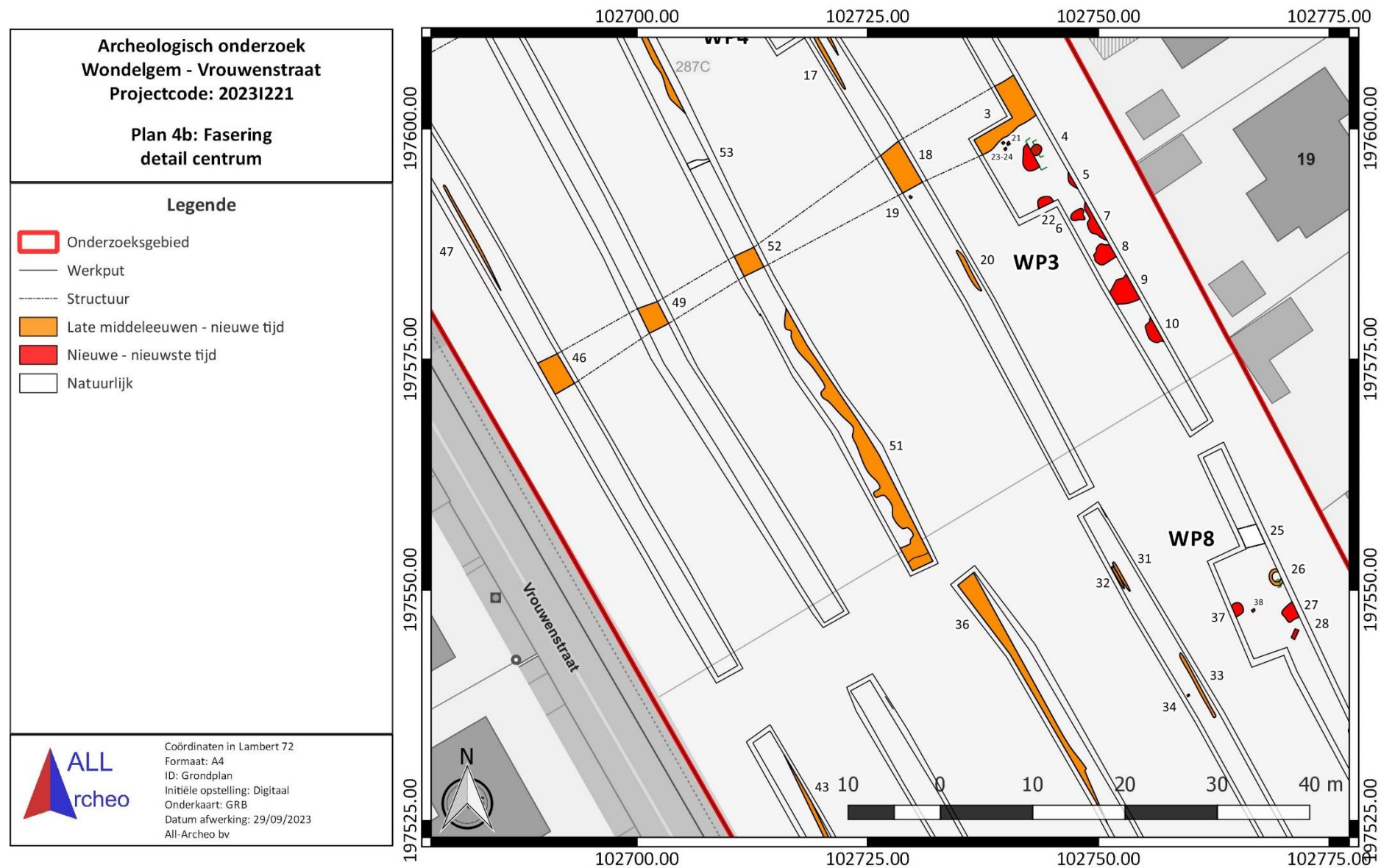
2023I221 20/09/23 WP5 VL1 S25

Figuur 39: Werkput 5, gebioturbeerde zone S25

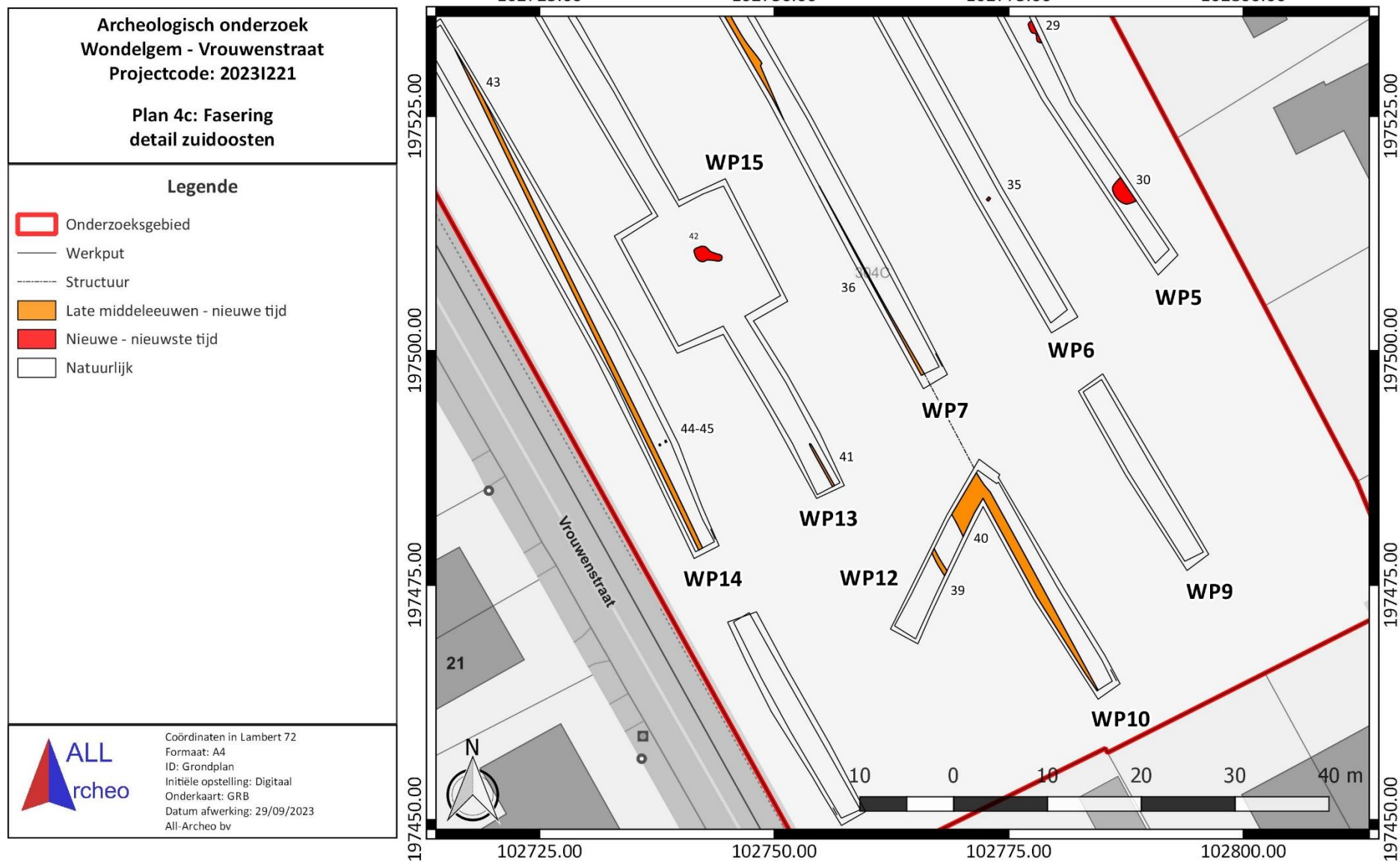

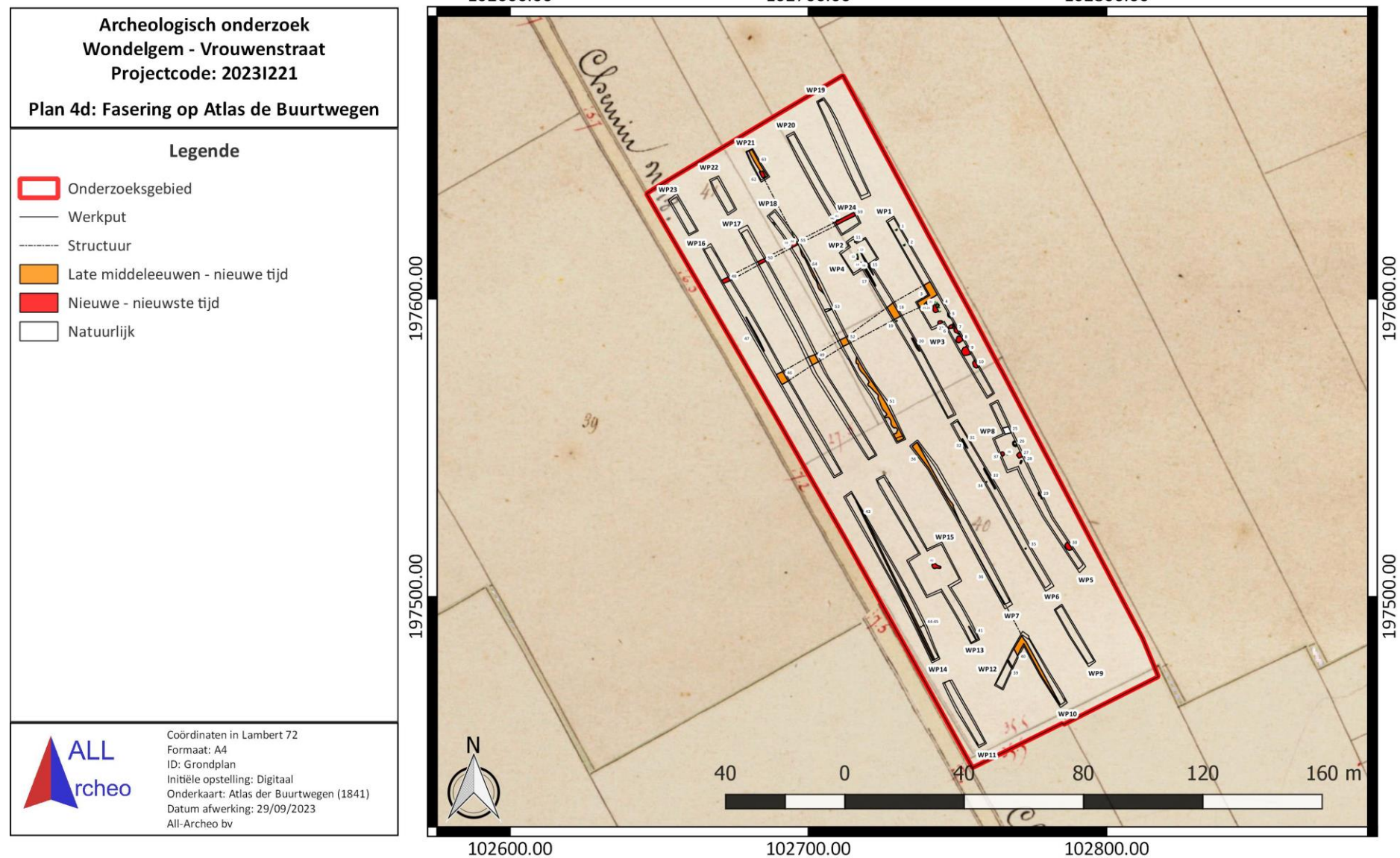
Figuur 41: Fasering detail noordwest, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

Figuur 42: Fasering detail centrum, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

Figuur 43: Fasering detail zuidoosten, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

Figuur 44: Fasering, weergegeven op de Atlas der Buurtwegen uit 1841 (www.geopunt.be)

2.3.7 Assessment van het onderzochte gebied

Na uitvoering van de voorgaande stappen kunnen de onderzoeksvragen beantwoord worden.

- Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in de ruimte en in de tijd?
 - o Ja, er zijn archeologische sporen aanwezig. Het gaat om paalsporen, kuilen, greppels, waarvan één vermoedelijk te relateren is aan een hooi- of vasmijt, grachten, spitsporen en een vermoedelijk restant van beddenbouw.
 - o De sporen komen verspreid voor binnen het onderzoeksgebied, maar de sterkste concentratie bevindt zich in het noordoosten.
 - o Op basis van de vulling, de scherpe aflijning van de sporen en de vondsten dateren we de aangetroffen sporen ten vroegste vanaf de late middeleeuwen.
- Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?
 - o Er werd geen waardevolle archeologische vindplaats vastgesteld. Er zijn geen sporen gevonden die te beschouwen zijn als resten van bewoning of van begraving. De sporen zijn in verband te brengen met landindeling en agrarisch gebruik.
- Zijn de resultaten van het onderzoek te relateren aan eerder uitgevoerde archeologische onderzoeken in de omgeving?
 - o In de omgeving van het onderzoeksgebied werden reeds verschillende gelijkaardige sporen aangetroffen (greppels, sporen van een vroegere boomgaard) die dateren vanaf de late middeleeuwen.⁶
 - o Er zijn in de omgeving ook lithische vondsten gekend uit de steentijd en begravingssporen uit de metaaltijden.⁷ Dergelijke vondsten en sporen werden niet aangetroffen ter hoogte van het onderzoeksgebied. In de omgeving zijn ook sites met walgracht aanwezig die stammen uit de late middeleeuwen of de nieuwe tijd.⁸ De aanwezigheid van een dergelijke site met walgracht werd niet vastgesteld ter hoogte van het onderzoeksgebied.
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische sporen?
 - o De sporen tekenen zich duidelijk af in het vlak. De bewaringstoestand van de sporen is goed te noemen. Dit is het gevolg van hun jonge datering.
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?
 - o Er werd slechts vijf vondsten geregistreerd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Het gaat om fragmenten aardewerk. De vondsten bevinden zich in een goede staat. Indien de vondsten in een stabiele omgeving bewaard worden, zijn er geen bijkomende conservatietechnieken nodig.
- Wat is de potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving?
 - o De potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving is gering. De aanwezige sporen dateren uit de nieuwe tot de nieuwste tijd en zijn te interpreteren als sporen van landindeling en van het agrarisch gebruik van het terrein. De aanwezige sporen werden voldoende onderzocht tijdens het proefsleuvenonderzoek. Er is geen sprake van een waardevolle archeologische vindplaats.

⁶ Reyns/Gyesbreghts 2022, 25-26

⁷ Reyns/Gyesbreghts 2022, 25-26

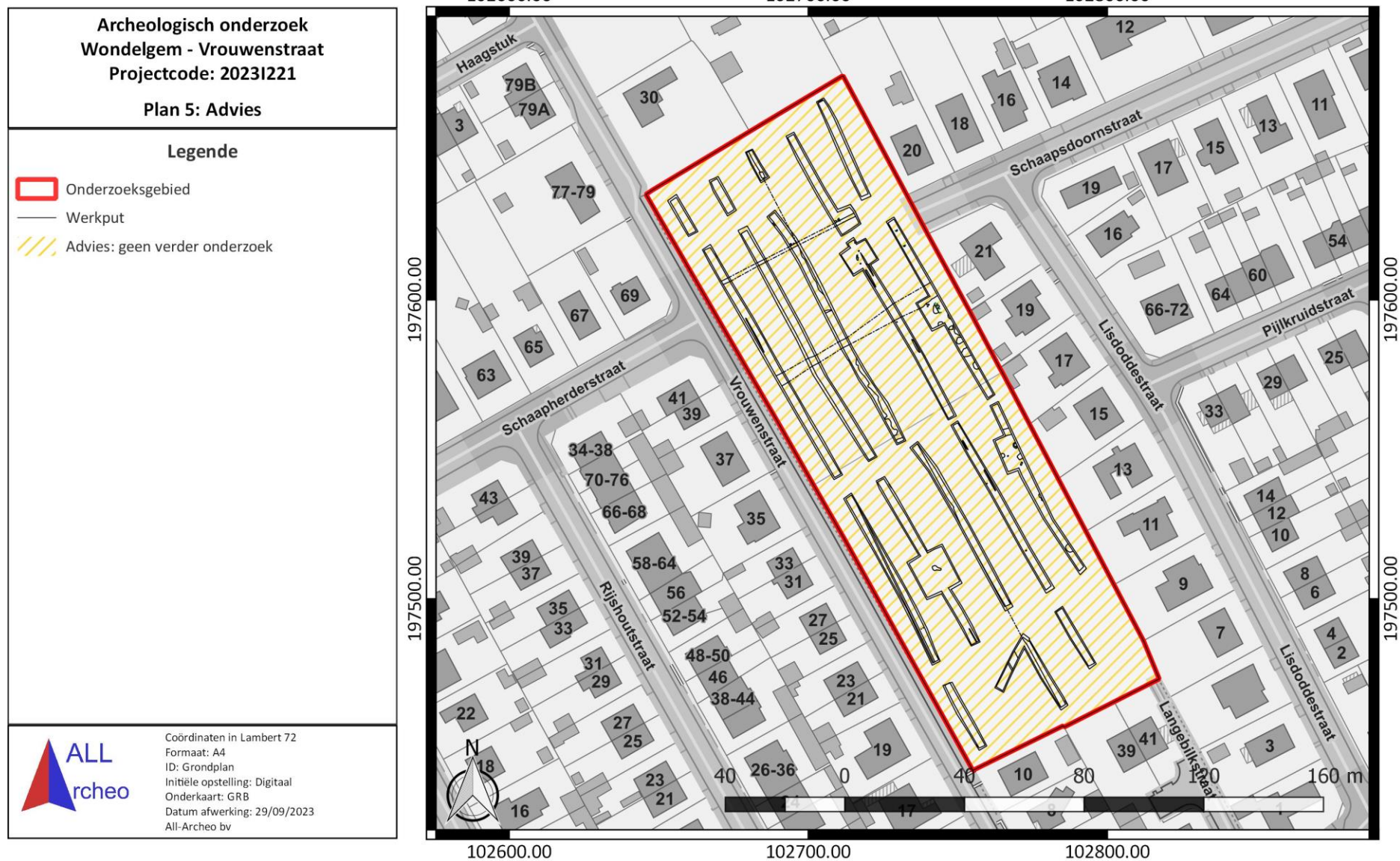
⁸ Reyns/Gyesbreghts 2022, 25-26

- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ* en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
 - Gezien de geplande bodemingreep is geen behoud *in situ* mogelijk. Er zijn echter geen maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen, omwille van het ontbreken van een waardevolle archeologische vindplaats.
- Indien behoud *in situ* van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?
 - Het onderzochte gebied leverde sporen op, maar er is geen aanleiding om te spreken van een waardevolle archeologische vindplaats. De vastgestelde sporen omvatten voornamelijk recente paalsporen, kuilen en greppels. De sporen worden gedateerd vanaf de late middeleeuwen.
 - De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud *in situ* of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Bijkomend archeologisch onderzoek houdt onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen meer nodig geacht.

2.3.8 Interpretatie, beschrijving van de potentiële kennis, waardering en afweging noodzaak verder onderzoek

Het proefsleuvenonderzoek heeft de informatie uit de reeds uitgevoerde stappen in het vooronderzoek kunnen aanvullen en bijstellen. Het is nu duidelijk dat in de te onderzoeken zone enkel archeologische sporen aanwezig zijn uit de late middeleeuwen, de nieuwe en de nieuwste tijd. Ze zijn te interpreteren als resten van landindeling en van het agrarisch gebruik van het onderzoeksgebied.

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek doen besluiten dat op het terrein geen waardevolle archeologische vindplaats aanwezig is. De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud *in situ* of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Gezien de aard van de aangetroffen resten is de verwachting dat bijkomend archeologisch onderzoek onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering inhoudt om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen meer nodig geacht in het kader van de geplande werken.

Figuur 45: Overzicht van de nodig geachte maatregelen, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

3 Samenvatting

Bureauonderzoek toonde aan dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. Op basis van gekende archeologische waarden in de omgeving was er een verwachting naar steentijd artefactensites en naar relevante archeologische sporen uit de metaaltijden en uit de middeleeuwen, al was de aanwezigheid van andere relevante archeologische resten ook nog niet uit te sluiten. Wel was duidelijk dat het terrein sinds de 16de eeuw in gebruik was als akkerland en als grasland. We verwachtten dan ook een goed bewaard bodemarchief. Een afweging van de impact van de geplande werken op het bodemarchief gaf aan dat er sprake zou zijn van een bijkomende aantasting van het bodemarchief. Gezien het archeologisch potentieel van het terrein was daarom verder vooronderzoek nodig.

De vastgestelde bodemopbouw bij het landschappelijk booronderzoek en de daaraan gerelateerde relevante archeologische niveaus wijzen er op dat het onderzoeksgebied een matig bewaard bodemarchief kent. Aan de hand van het landschappelijk booronderzoek kunnen we stellen dat het terrein slechts een laag archeologisch potentieel kent op goed bewaarde steentijd artefactensites, maar wel nog voor de aanwezigheid van relevante archeologische sporen. Verder onderzoek in functie van archeologische sporen was aangewezen aan de hand van de uitvoering van een proefsleuvenonderzoek. Deze onderzoekstechniek biedt daarvoor voldoende ruimtelijk inzicht en is geschikt omdat een site zonder complexe verticale stratigrafie verwacht wordt.

Er werd nog een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd om na te gaan of op het terrein relevante archeologische sporen aanwezig zijn. Het proefsleuvenonderzoek heeft de informatie uit de reeds uitgevoerde stappen in het vooronderzoek kunnen aanvullen en bijstellen. Het is nu duidelijk dat in de te onderzoeken zone enkel archeologische sporen aanwezig zijn uit de late middeleeuwen, de nieuwe tijd en de nieuwste tijd. Ze zijn te interpreteren als resten van landindeling en van het agrarisch gebruik van het onderzoeksgebied.

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek doen besluiten dat op het terrein geen waardevolle archeologische vindplaats aanwezig is. De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud in situ of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Gezien de aard van de aangetroffen resten is de verwachting dat bijkomend archeologisch onderzoek onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering inhoudt om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen meer nodig geacht in het kader van de geplande werken.

4 Bibliografie

4.1 Publicaties

Reyns, N./D. Gyesbreghts, 2022: *Archeologienota Wondelgem (Gent) - Vrouwenstraat*, Bornem (Rapporten All-Archeo bvba 1460).

Reyns, N., 2022: *Programma van maatregelen Wondelgem (Gent) - Vrouwenstraat*, Bornem (Rapporten All-Archeo bvba 1460).

4.2 Websites

Cartesius (2023)
<https://www.cartesius.be>

Centrale Archeologische Inventaris (2023)
<https://CAI ID.onroenderfgoed.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2023)
<http://dov.vlaanderen.be>

Geoportaal Onroerend Erfgoed (2023)
<https://geo.onroenderfgoed.be/>

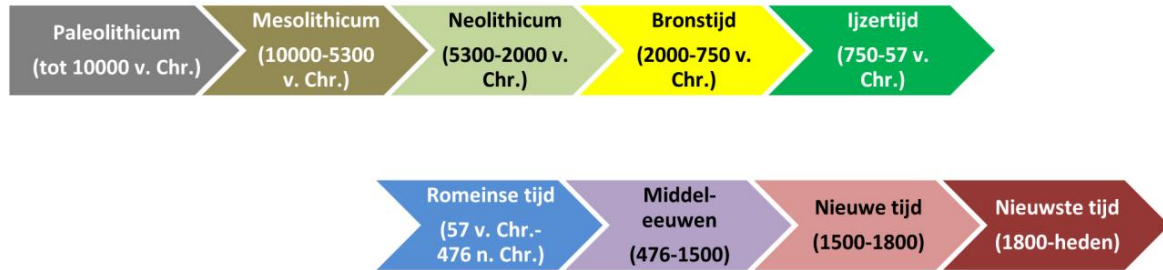
Geopunt Vlaanderen (2023)
<http://www.geopunt.be/>

Inventaris Onroerend Erfgoed (2023)
<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2023)
<https://www.onderzoeksbalans.be>

5 Bijlagen

5.1 Archeologische periodes

5.2 Plannenlijst

Plannenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2023I221

Plan-nummer	Onderwerp/type	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
P1	Kadasterkaart	1:1	Digitaal	24/05/2022
P2	Topografische kaart	1:1	Digitaal	24/05/2022
P3	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	24/05/2022
P4	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	24/05/2022
P5	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	24/05/2022
P6	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	24/05/2022
P7	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	24/05/2022
P8	Situering	1:1	Digitaal	29/09/2023
P9	Allesporen en Allevondsten	1:1	Digitaal	29/09/2023
P10	Allesporen en Allevondsten detail noordwesten	1:1	Digitaal	29/09/2023
P11	Allesporen en Allevondsten detail centrum	1:1	Digitaal	29/09/2023
P12	Allesporen en Allevondsten detail zuidoosten	1:1	Digitaal	29/09/2023
P13	Profielen en hoogtes	1:1	Digitaal	29/09/2023
P14	Profielen en hoogtes detail noordwesten	1:1	Digitaal	29/09/2023
P15	Profielen en hoogtes detail zuidoosten	1:1	Digitaal	29/09/2023
P16	Fasering	1:1	Digitaal	29/09/2023
P17	Fasering detail noordwesten	1:1	Digitaal	29/09/2023
P18	Fasering detail centrum	1:1	Digitaal	29/09/2023
P19	Fasering detail zuidoosten	1:1	Digitaal	29/09/2023
P20	Advies	1:1	Digitaal	29/09/2023

5.3 Fotolijst

Fotolijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2023I221

ID	Type	Werk-put	Sector/vak	Vlak	Spoor/ profiel/ vondst	Begin/einde	Vervaardiging	Datum
F1	Werkfoto	5-8	/	/	/	/	Digitaal	20/09/2023
F2	Werkfoto	9-10	/	/	/	/	Digitaal	20/09/2023
F3	Vondstfoto	1, 2 en 10	/	1	V01, V02, V03, V04, V05	/	Digitaal	28/09/2023
F4	Profielfoto	1	/	1	PR1	AB	Digitaal	20/09/2023
F5	Profielfoto	13	/	1	PR6	AB	Digitaal	21/09/2023

ID	Type	Werk-put	Sector/ vak	Vlak	Spoor/ profiel/ vondst	Begin/ einde	Vervaardi- ging	Datum
F6	Spoorfoto	3	/	1	S21, S23, S24	/	Digitaal	20/09/2023
F7	Spoorfoto	18	/	1	S55, S56, S57, S58	/	Digitaal	21/09/2023
F8	Coupefoto	20	/	1	S59 en S61	AB	Digitaal	21/09/2023
F9	Spoorfoto	1	/	1	S8	/	Digitaal	20/09/2023
F10	Spoorfoto	15	/	1	S42	/	Digitaal	20/09/2023
F11	Coupefoto	2	/	1	S4	AB	Digitaal	20/09/2023
F12	Spoorfoto	24	/	1	S59	/	Digitaal	21/09/2023
F13	Spoorfoto	14	/	1	S43	/	Digitaal	21/09/2023
F14	Spoorfoto	5	/	1	S26	/	Digitaal	20/09/2023
F15	Coupefoto	5	/	1	S26	AB	Digitaal	20/09/2023
F16	Spoorfoto	1	/	1	S3	/	Digitaal	20/09/2023
F17	Spoorfoto	12	/	1	S40	/	Digitaal	21/09/2023
F18	Spoorfoto	18	/	1	S51	/	Digitaal	21/09/2023
F19	Spoorfoto	6	/	1	S31, S32	/	Digitaal	20/09/2023
F20	Spoorfoto	21	/	1	S62, S63	/	Digitaal	21/09/2023
F21	Spoorfoto	1	/	1	S1	/	Digitaal	20/09/2023
F22	Coupefoto	1	/	1	S1	AB	Digitaal	20/09/2023
F23	Spoorfoto	5	/	1	S25	/	Digitaal	20/09/2023

5.4 Tekeningenlijst

Tekeningenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2023I221

ID	Type	Onderwerp	Aanmaak- schaal	Aanmaak- wijze	Datum
T1	Profiel- en coupetekeningen	PR1 AB, PR2 AB, PR3 AB, PR4 AB, PR5 AB, PR6 AB, PR7 AB, PR8 AB, PR9 AB, PR10 AB, WP1 VL1 S4 AB, WP2 VL1 S13 AB, WP5 VL1 S26 AB, WP20 VL1 S59 S61 AB, WP15 VL1, WP1 VL1 S9 BO1, S42 BO1	1:1	Digitaal	27/09/2023

5.5 Dagrapporten

5.5.1 Dagrapporten proefsleuvenonderzoek: projectcode 2023I221

Datum: 20/09/2023

Werkzaamheden: Proefsleuvenonderzoek

Interpretaties: De terreinen betreffen voor een groot deel weilanden. De volgorde van de proefsleuven werd zodanig gekozen dat de koeien die er op staan konden verplaatst worden naar een reeds onderzocht en gedicht deel. Tegen de noordoostelijke rand van het onderzoeksgebied werden een aantal onregelmatige kuilen vastgesteld, wellicht plantkuilen. Er werd een kijkvenster rond aangelegd, net als rond een lichtgrijze vlek die natuurlijk bleek te zijn. Verder werden enkele spitsporen, wat recente paalsporen van afsluitingen en een noordoost-zuidwest georiënteerde perceelsgracht vastgesteld.

Extern advies: n.v.t.

Externe condities: n.v.t.

Aanwezig personeel: Jordi Bruggeman (veldwerkleider), Kasper Dupré (assistent-archeoloog)

Datum: 21/09/2023

Werkzaamheden: Proefsleuvenonderzoek

Interpretaties: De resterende proefsleuven werden aangelegd. Er kwam nog steeds niet veel sporen aan het licht. Het gaat opnieuw om spitsporen, recente paalsporen, de perceelsgracht en perceelsgreppels. Ook kwamen noordoost-zuidwest georiënteerde perceelsgreppels aan het licht. Rond een vermoedelijke plantkuil werd een kijkvenster aangelegd. Ook ter hoogte van een perceelsgreppel met erlangs paalsporen werd een kijkvenster aangelegd. Er kwamen in het kijkvenster geen andere paalsporen aan het licht.

Extern advies: n.v.t.

Externe condities: n.v.t.

Aanwezig personeel: Jordi Bruggeman (veldwerkleider), Jef Kennis (assistent-archeoloog)

5.6 Vondstenlijst

Vondstenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2023I221

Gebruikte afkortingen:

AW: aardewerk VW: vaatwerk LME: late middeleeuwen NT: nieuwe tijd NST: nieuwste tijd

Datum	Vondstnr.	Werkput	Sector	Vak/ kwadr./ coupe/ profiel	Spoor/ muur/ laag	Vlak	Inzamel- wijze	Maas- wijdte	Categorie	Aantal fragmen- ten	Datering productie	Homo- geniteit	Foto/ tekening/ plan
20/09/2023	V01	1			S6	1	Vlak		AW-VW	1	LME-NT	Hom.	F3, P9-12
20/09/2023	V02	1			S7	1	Vlak		AW-VW	1	NST	Hom.	F3, P9-12
20/09/2023	V03	1			S9	1	Vlak		AW-VW	1	LME-NT	Hom.	F3, P9-12
20/09/2023	V04	2			S18	1	Vlak		AW-VW	1	LME-NT	Hom.	F3, P9-12
20/09/2023	V05	10			S36	1	Vlak		AW-VW	1	LME-NT	Hom.	F3, P9-12

5.7 Sporenlijst

Gebruikte afkortingen:

L: Licht D: Donker BEI: Beige BR: Bruin GR: Grijs BL: Blauw
OR: Oranje ZW: Zwart NT: Nieuwe tijd NST: Nieuwste tijd BST: Baksteen

Sporenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2023I221

Spoornr.	Werkput	Vak/ kwadr/ coupe/ profiel	Vlak	Tek./ plan	Vorm	Aard	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Afijning	Interpretatie	Datering	Spoorassociati e/spoorrelatie: Jonger dan/Ouder dan/Zelfde als	Vondstnr./ staalnrs.	Datum
1	1		1		Rond	Heterogeen, gevlekt	LGRBR	Z		Veel	Duidelijk	Natuurlijk	Onbepaald			20/09/2023
2	1		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	LBRGR	Z		Veel	Duidelijk	Natuurlijk	Onbepaald			20/09/2023
3	1		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGR BR	Z	HK, BST	Weinig	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen-		S18, S46, S49, S52	20/09/2023

Spoornr.	Werkput	Vak/ kwadr/ profiel coupe/ profiel	Viak	Tek./ plan	Vorm	Aard	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Aflijning	Interpretatie	Datering	Spoorassociatie/ spoorrelatie: Jonger dan/ Ouder dan/ Zeifde als	Vondstms./ staalnrs.	Datum
													nieuwe tijd			
4	1		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGR BR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
5	1		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
6	1		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z	AW	Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			V01 20/09/2023
7	1		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z	Aw	Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			V02 20/09/2023
8	1		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z	HK, BST	Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
9	1		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z	AW	Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			V03 20/09/2023
10	1		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			20/09/2023
11	2		1		Rond	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Los Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
12	2		1		Rond	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Los Z		Veel	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
13	2		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	LGR	Z		Weinig	Duidelijk	Natuurlijk	Onbepaald			20/09/2023
14	2		1		Afgerond vierkant	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Los Z		Veel	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
15	2		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GRBR	Los Z		Weinig	Duidelijk	Spitspoor	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S16	20/09/2023
16	2		1		Vierkant	Heterogeen, gevlekt	GRBR	Los Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd	S15		20/09/2023
17	2		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GRBR	Z		Weinig	Duidelijk	Spitspoor	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			20/09/2023
18	2		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGRBR	Z	HK, AW, ijzer	Weinig	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S3, S46, S49, S52	V04 20/09/2023
19	2		1		Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	GRBR(GE)	Los Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
20	2		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Los Z	BST	Weinig	Duidelijk	Spitspoor	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			20/09/2023
21	3		1		Vierkant	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Los Z		Veel	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
22	3		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GRBR	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
23	3		1		Vierkant	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Los Z		Veel	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
24	3		1		Afgerond vierkant	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Los Z		Veel	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
25	5		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z	BST	Veel	Duidelijk	Natuurlijk	Onbepaald			20/09/2023
26	5		1		Rond	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z		Veel	Duidelijk	Greppel (hooimijt)	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			20/09/2023
27	5		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
28	5		1		Afgeronde rechthoek	Heterogeen, gevlekt	GRBR	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
29	5		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GRBR	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
30	5		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GRBR	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
31	6		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Spitspoor	Late middeleeuwen-			20/09/2023

Spoornr.	Werkput	Vak/ kwadr/ coupe/ profiel	Viak	Tek./ plan	Vorm	Aard	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Aflijning	Interpretatie	Datering	Spoorassociatie/ e/spoorrelatie: Jonger dan/Ouder dan/Zeifde als	Vondstms./ staalrs.	Datum
													nieuwe tijd			
32	6		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Spitspoor	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			20/09/2023
33	6		1		Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	GE(GRBR)	Z		Veel	Duidelijk	Spitspoor	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			20/09/2023
34	6		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
35	6		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	DGRBR	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
36	7/10		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DGRBR	Z		Weinig	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S40, S51, S54, S63	V05 20/09/2023
37	8		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
38	8		1		Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	GRBR (GE)	Z		Veel	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			20/09/2023
39	12		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Greppel	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			21/09/2023
40	12		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S36, S51, S54, S63	21/09/2023
41	13		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Spitspoor	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			21/09/2023
42	13		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	BR GR	Z		Veel	Duidelijk	Kuil	Nieuwe-nieuwste tijd			21/09/2023
43	14		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	BR GR	Z		Weinig	Duidelijk	Greppel	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			21/09/2023
44	14		1		Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	BR GR	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			21/09/2023
45	14		1		Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	BR GR	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			21/09/2023
46	16		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Veel	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S3, S18, S49, S52	21/09/2023
47	16		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	BR GR	Z		Weinig	Duidelijk	Spitspoor	Late middeleeuwen-nieuwe tijd			21/09/2023
48	16		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	BR GR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Greppel	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S50, S55, S59	21/09/2023
49	17		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Veel	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S3, S18, S46, S52	21/09/2023
50	17		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	BR GR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Greppel	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S49, S55, S59	21/09/2023
51	18		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Verstoring langs gracht?	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S36, S40, S54, S63	21/09/2023
52	18		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Veel	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S3, S18, S46, S49	21/09/2023
53	18		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Natuurlijk	Onbepaald			21/09/2023
54	18		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen-nieuwe tijd		S36, S40, S51, S63	21/09/2023
55	18		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Greppel	Nieuwe-nieuwste tijd	S56, S57	S48, S50, S59	21/09/2023

Spoornr.	Werkput	Vak/ kwadr/ coupe/ profiel	Vlak	Tek./ plan	Vorm	Aard	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Aflijning	Interpretatie	Datering	Spoorassociatie/ spoorrelatie: Jonger dan/Ouder dan/Zelfde als	Vondstmrs./ staalmrs.	Datum
56	18		1		Rechthoek	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd	S55		21/09/2023
57	18		1		Ovaal	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd	S55		21/09/2023
58	18		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			21/09/2023
59	20		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	BR GR (GE)	Z		Weinig	Duidelijk	Greppel	Nieuwe-nieuwste tijd		S48, S50, S55	21/09/2023
60	20		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			21/09/2023
61	20		1		Ovaal	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Paalspoor	Nieuwe-nieuwste tijd			21/09/2023
62	20		1		Onregelmatig	Heterogeen, gevlekt	GR BR	Z		Weinig	Duidelijk	Beddenbouw	Nieuwe-nieuwste tijd	S63		21/09/2023
63	20		1		Langwerpig	Heterogeen, gevlekt	DBR GR	Z	BST	Weinig	Duidelijk	Gracht	Late middeleeuwen- nieuwe tijd	S62	S36, S40, S51, S54	21/09/2023